

Š U M C

GLASILO OBČINE MEŽICA
junij 2014

XXXVII. številka / XII. leto

OTVORITEV INFO CENTRA GEOPARKA KARAVANKE	2
UVOD	3
ČESTITKA	3
PROGRAM MEŽIŠKO POLETJE 2014	4
VROČA POLETNA POSLASTICA V MEŽICI	5
JAVNI RAZPISI 2014	5
OSKRBA S PITNO VODO V OBČINI MEŽICA	6
ČESTITKE	6
ČISTILNA AKCIJA 2014	8
ČISTILNA AKCIJA LD PECA MEŽICA 2014	10
VANDALIZEM	12
HUMANITARNA AKCIJA PGD MEŽICA	13
ZDRAVSTVENI DOM RAVNE NA KOROŠKEM: ZDRAVSTVENA POSTAJA MEŽICA	14
DISK GOLF KLUB MEŽICA	16
MEŽIŠKI KRIKET: OBISK IZ AFGANISTANA V MEŽICI	17
KOROŠKA V BESEDI!	18
PREDSTAVITEV OBČINE MEŽICA V DVORCU BUKOVJE	19
O REZBARJENJU	20
O POKANJU	22
DRUGI MAJ PRI ŠAHMANOVEM BUNKERJU	24
VODENJE DOMA NA PECI V SEZONI 2014	25
MEŽIČARJI PO SVETU	26
NOGOMETAS TADEJ TRDINA	27
JEŽKOVA POEZIJA	31
PRISPEVKI VRTCA IN OSNOVNE ŠOLE MEŽICA	31-35

OTVORITEV INFO CENTRA GEOPARKA KARAVANKE na GLANČNIKU

V sredo, 28. maja, smo v okviru turističnega rudnika in muzeja Podzemlja Pece odprli nov infocenter Geoparka Karavanke/Karawanken

Geopark Karavanke, ki se razprostira na območju štirinajstih koroških občin na slovenski in avstrijski strani, je bogatejši za info center. Ta predstavlja pomembno dodano vrednost, saj je osrednja točka ali srce Geoparka Karavanke.

Nov info center v Mežici predstavlja prostor, kjer bomo lahko obiskovalce navdušili nad Geoparkom Karavanke in jim hkrati na enem kraju ponudili celostno informacijo. Tu gre tudi za ohranitev pomembnega dela rudarske dediščine – stare kovačije, saj je objekt, v katerem se nahaja, zavarovan kot kulturni spomenik. Z obnovo smo mu dodali tudi nove vsebine. V objektu je poleg kovačije, informacijskega pulta, trgovinice in bara še večnamenska dvorana, ki bo služila za izvajanje številnih spremljajočih dejavnosti turističnega rudnika in muzeja.

Vljudno vabljeni na ogled info centra in tudi na obisk številnih dogodkov, ki se bodo v prihodnosti tukaj odvijali.

Program otvoritve sta popestrila folklorna skupina Črički iz OŠ Mežica pod mentorstvom Polone Bivšek in pihalni orkester Rudnika Mežica. Slavnostni trak pa je prerezal direktor skupine TAB d.d., mag. Bogomir Auprih.

Mag. Suzana Fajmut Štručl

Spoštovane OBČANKE IN OBČANI,

pred poletjem in pred dnevi, ko se večina izmed nas umakne vsaj za nekaj dni na zaslužen dopust, je zopet pred vami nova številka občinskega glasila ŠUMC. Kot je že v navadi, vam bo postregla z dogajanjem v naši občini v zadnjih treh mesecih ter vas prijazno nagovorila in povabila na prireditve, ki so pred nami. V tem mesecu bo večina društvenega in družabnega dogajanja zajeta v okviru prireditev Mežiškega poletja, ki bo tudi letos poskrbelo za dobro voljo in aktivno preživete dni za prav vse generacije in ljubitelje najrazličnejših dejavnosti. Želimo si, da bi bile prav vse prireditve dobro obiskane in zato je že danes prijazno povabljeni.

Mežiško poletje

V mesecu juniju se končuje še eno šolsko leto, ki je zopet prineslo veliko novega in lepega. Verjetno tudi kakšno manj prijetno izkušnjo, ki pa bo, verjamem, nekoč dragocena. Vsem učencem, dijakom in študentom iskrene čestitke za uspešno zaključeno šolsko leto, čestitke pa tudi staršem, ravnatelju, učiteljskemu zboru in drugim. Pred vami so zaslužene počitnice, ki so nagrada za dobro in marljivo delo, pa tudi potreben počitek za spoprijemanje z novimi izzivi.

Želim vam veliko poletnega veselja, veliko sonca in morja ali planin, prijateljskega druženja in zanimivih doživetij. Jeseni pa srečno naprej po načrtani poti. Želim vam, da dosežete vse, kar je mogoče in še več. Še enkrat torej veliko lepega v tem poletju in srečno!

župan

Dušan Krebel

Spomin na 25. junij 1991,

ko je bila razglašena Republika Slovenija kot neodvisna in samostojna država, praznujemo državljanke in državljani Slovenije kot osrednji državni praznik. To je zgodovinski datum postavitve temeljev naše nove države.

**Ob dnevu državnosti
Vam iskreno čestitam in Vam želim
prijetno praznovanje.**

Župan Občine Mežica
Dušan Krebel

OBČINA MEŽICA PRIREJA MEŽIŠKO POLETJE 2014

KOORDINATOR PROJEKTA JE
TURISTIČNO DRUŠTVO MEŽICA

Turnir v disk golfu

SOBOTA, 7. junij 2014, ob 10:00

Marš Na Štinge

SOBOTA, 14. junij 2014, ob 10:00

Kresni večer

POLETNA MUZEJSKA NOČ
SOBOTA, 21. junij 2014, ob 20:00

Mežica poje in igra

TOREK, 24. junij 2014, ob 19:00

Mežiško poletje

ČETRTEK, 29. maj

18.00 OTVORITEV RAZSTAVE "OTROCI ZA OTROKE"
OŠ Mežica, *Osnovna šola Mežica*

ČETRTEK, 5. junij

18.00 PREDAVANJE O ZELIŠČIH
Sejna soba v društvu upokojenčev Mežica,
DU Mežica in TD Poljana-Povožek

SOBOTA, 7. junij

08.00 TURNIR V TENISU - NAKLJUČNO IZBRANE DVOJICE
(V primeru slabega vremena bo turnir 14. junija 2014)
Tennis igrišče Mežica, *Tenis klub Mežica*

10.00 MEDOBCINSKO SREČANJE DRUŠTEV INVALIDOV -
ZA VSE ENAKE MOŽNOSTI
Kmečki turizem Kajžar, *Društvo invalidov Mežica*

10.00 TURNIR V DISK GOLFU
Prijava pred restavracijo Koroš'c, *Disk klub Mežica*

PONEDELJEK, 9. junij

OTVORITEV: OGLED SP 2014 BRAZILIJA -
VELIKO PLATNO
Dakar bar vabi na ogled otvoritvene slovesnosti
začetka svetovnega prvenstva v nogometu.
Dakar bar, *Dakar bar*

PETEK, 13. junij

20.00 HAWAII PARTY
Dakar bar, *Dakar bar*

SOBOTA, 14. junij

09.00 OTROŠKE DELAVNICE - RISANJE NA PANJSKE KONČNICE
Pred ND Mežica, *Čebelarstva družina Mežica*

10.00 TURNIR V NOGOMETU U-9, U-11
Nogometni stadion Mežica, *NK Akumulator Mežica*

10.00 MARŠ NA ŠTINGE 2014
Za zabavo bodo poskrbeli: DJ Boris in Vanago Band.
Start pri Dakar baru, *Sport klub Peca in Dakar bar*

SOBOTA, 14. junij

15.00 100 - LETNICA ČEBELARSTVA S KULTURNIM PROGRAMOM
ND Mežica, *Čebelarstva družina Mežica*

18.00 SREČANJE DEKANISKIH ZBOROV
Cerkev Sv. Jakoba Mežica, *Cerkev Sv. Jakoba Mežica*

NEDELJA, 15. junij

19.00 SEČNJA IN SPRAVILO LESA NEKOČ IN DANES,
FILM ALOJZA PERŠAKA IN GERHARDA PEČOVNIKA
in program s citrarko Natalijo in Folklorno skupino Gozdar
ND Mežica, *DLG Treska Mežica*

SREDA, 18. junij

18.00 ODPRTA VRATA: FOLKLORNO DRUŠTVO PUŠLC MEŽICA
Odprta vaja v ND Mežica, *FD Pušlc Mežica*

ČETRTEK, 19. junij

18.00 ŠKOK V POLETJE, PRIREDITEV OB KONCU ŠOLSKEGA LETA
Športna hala Mežica, *OŠ Mežica*

19.00 RAZSTAVA JANEZA IN ANTONA REPNIK
Galerija Štíblc, *Galerija Štíblc*

PETEK, 20. junij

08.00 TURNIR V BALINANJU - DVOJICE
Balinišče Mežica, *DU Mežica - balinarska sekcija*

17.00 ASTRONOMSKI VEČER
z nastopom KD Mežiški frajtonerji in KPD Sv. Lenart.
Zbirno mesto pri hotelu in na kmetiji Daneu,
KPD Sv. Lenart in PD Mežica

20.00 DUO NOSTALGIJA
Dakar bar, *Dakar bar*

SOBOTA, 21. junij

08.00 TENIS TURNIR TROJK
Tennis igrišče Mežica, *Tenis klub Mežica*

10.00 PIKNIK DRUŠTVA INVALIDOV MEŽIŠKE DOLINE
Nogometni stadion Mežica, *Društvo invalidov Mežiške doline*

15.00 SREČANJE STAROSTNIKOV
Cerkev Sv. Jakoba Mežica, *Karitas Mežica*

SOBOTA, 21. junij

20.00 POLETNA MUZEJSKA NOČ - KRESNI VEČER
Nastopajo: MPZ Viharniki, ŽPS Gornja, Lovski oktet Peca
Mežica, FD Pušlc, PD Alenčice, DLG Treska, g. Tomislav Vrlič,
KD Pihalni orkester Rudnika Mežica,
Podzemlje Pece, *Podzemlje Pece in TD Mežica*

20.00 SALSA PARTY
Dakar bar, *Dakar bar*

TOREK, 24. junij

19.00 MEŽICA POJE IN IGRA,
PRIREDITEV V POČASTITEV DNEVA DRŽAVNOSTI
Nastopajo: MPZ Viharniki, ŽPS Gornja, Lovski oktet Peca
Mežica, FD Pušlc, PD Alenčice, DLG Treska, g. Tomislav Vrlič,
MEPZ Župnija Sv. Jakoba, MEPZ Rožnik, KPD Sv. Lenart,
ŽPZ Vi Solis, KD Mežiški frajtonerji in MPZ Mežiški knapi.
ND Mežica, *DU - MPZ Viharniki*

SREDA, 25. junij

11.00 TRADICIONALNA KRIKET TEKMA -
MEŽIŠKO POLETJE 2014
Nadaljevalne tekme: 26. In 27. junija.
Kriket igrišče Šurnikovo, *Kriket klub Mežica*

ČETRTEK, 26. junij

17.00 ODPRTO PREVENSTVO V STRELJANJU
Z ZRAČNO PUŠKO
Na strelišču Strelskega Društva v ND,
Strelsko društvo Tone Okrogar-Nestl Mežica

SOBOTA, 28. junij

12.00 KUHANJE GOLAŽA ZA OBČANE MEŽICE
IN DRUŽENJE
z nastopom Lovskega okteta Peca Mežica.
Lovski dom Mežica, *Lovska družina Peca*

SREDA, 9. julij

ZAKLJUČEK: OGLED SP 2014 BRAZILIJA -
VELIKO PLATNO
Dakar bar, *Dakar bar*

Vroča poletna POSLASTICA V MEŽICI

Poletni dnevi so v mestecu pod Peco vsako leto nepozabni prav za vsakega občana. Tradicionalna prireditev Mežiško poletje, letos že sedma zapored, ki jo organizira Občina Mežica in koordinator katere je Turistično društvo Mežica, poskrbi za dobro voljo in aktivno preživete dni za prav vse generacije in ljubitelje najrazličnejših dejavnosti.

Na račun bodo prišli vsi športni navdušenci – poleg tradicionalne prireditve v gorskem kolesarjenju Marš na Štenge se bodo lahko pomerili tudi na turnirju v tenisu, disk golfu, nogometu in balinanju, ker pa Mežičarji slavimo po športu, ki je v

Sloveniji še precej malo poznan, bo organizirana tudi tradicionalna kriket tekma. Za tropski pridih v objemu gora bo potekal Hawai party, vsi ljubitelji hitrih melodij pa se bodo lahko pozabavali v ritmu salse. Glasbe vsekakor ne bo manjkalo, za kar je

dokaz pisana paleta preostalih dogodkov, kot je priljubljena prireditev ob dnevu državnosti, Mežica poje in igra. Ker Korošci cenimo svojo tradicijo, je zanjo vselej prostor tudi v središču zabavnega vrtinca dogajanja – v okviru Muzejske poletne noči bo

potekal pravilnični kresni večer, proslavili bomo tudi 100-letnico čebelarstva, kar bo pospremlilo pestro kulturno dogajanje. Najmlajši občani se bodo lahko prepustili ustvarjalnosti na delavnicah, kjer bodo risali na panjske končnice, hkrati pa bodo v četrtek, 29. maja, otvorili poletno dogajanje z razstavo Otroci za otroke. V dolini pod Peco gotovo ne bo dolgčas, zato občani z veseljem pričakujemo tudi obiskovalce z drugih predelov Slovenije, da skupaj sproščeno zakorakamo v tople poletne dni – živahno bo vse do 9. julija.

Nina Petek,
TD Mežica

JAVNI RAZPISI 2014

Občina Mežica je v mesecu februarju na spletni strani občine, lokalni CATV in v občinskem uradnem glasilu na podlagi pravilnikov objavila naslednje javne razpise:

- za zbiranje predlogov za sofinanciranje projektov, programov in dejavnosti na področju kulture,
- za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov športa, ki jih bo v letu 2014 Občina Mežica sofinancirala iz občinskega proračuna,
- za sofinanciranje mladinskih programov in projektov, programov za mlade ter sofinanciranje stroškov delovanja izvajalcev mladinskih programov in projektov iz proračuna Občine Mežica v letu 2014 in
- za sofinanciranje programov s področja turizma, ki jih bo Občina Mežica sofinancirala iz občinskega proračuna v letu 2014.

Občina Mežica je v skladu z razpisi razdelila sredstva:

Društvom s področja kulture:

Kulturno društvo, organizacija oz. posameznik	št. točk	€
Kulturno društvo – Moški pevski zbor Mežiški knapi	2.900	1.840,08
Društvo ljubiteljev domače in umetnostne dejavnosti Štibilc	1.450	920,04
Lovski oktet lovske družine Peca Mežica	1.770	1.123,08
Društvo upokojencev Mežica – Moški pevski zbor Vičarniki	2.500	1.586,27
Pevska skupina Gorna Mežica pri DU Mežica	2.450	1.554,50
Društvo klekljaric Koroške	1.050	666,24
Kulturno društvo pihalni orkester Rudnika Mežica	10.580	6.713,11
Lutkovna skupina SUPER BICE pri DU Mežica	2.480	1.573,58
Kulturno društvo mešani pevski zbor Rožnik	1.270	805,83
Združenje Ruda	1.380	875,62
Kulturno pevsko društvo Sv. Jakob	1.320	837,55
Pevsko društvo ALENČICE	1.025	650,37
Kulturno društvo Mežiški frajtonarji	1.300	824,86
Kulturno pevsko društvo Sveti Lenart	1.150	729,69
Kulturno društvo ŠOK TEATER MEŽICA	2.890	1.833,73
Društvo literarno gledališče Treska Mežica	1.460	926,38
SKUPAJ	36.975	23.461,00

Komisija za oceno ponudb s področja kulture je razdelila **23.461,00 €** ponudnikom na podlagi točkovanja. Vrednost 1 (ene) točke je **0,63451 €**.

Komisija za oceno ponudb s področja kulture je ugotovila, da razpisnim pogojem popolnoma ne ustrezajo prijave spodaj navednih društev, vendar pa v ponudbi izkazujejo kakovosten in strokovno dovršen program, ki nagovarja širše občinstvo, zato jim je na podlagi 15. točke pravilnika (posebni kriteriji) podelila pavšal in sicer:

Kulturno društvo, organizacija oz. posameznik	€
Kulturno društvo literatov Mežiške doline	50,00
OŠ Mežica – Tim za kulturo	250,00
Folklorno društvo Pušic Mežica	250,00
Društva za razvijanje znanja Klub Koratio	250,00
Društvo za promocijo kulture, Kulturofil	200,00
Kulturno društvo Peca	250,00
SKUPAJ	1.250,00

Društvom s področja športa:

KA KOVOSTNI ŠPORT

Vrednost točke: 0,086147 €

Kulturno društvo, organizacija oz. posameznik	št. točk	€
Nogometni klub Akumulator	60.200	5.186,05
Društvo za šport in rekreacijo Mežica – odbojka ženska	93.100	8.020,28
Društvo za šport in rekreacijo Mežica – odbojka moška	96.600	8.321,80
Karate klub Mežica	58.260	5.018,92
Kriket klub Mežica	21.000	1.809,09
Društvo za šport in rekreacijo – smučarski klub	8.333	717,86
SKUPAJ	337.493	29.074,00

ŠPORTNA REKREACIJA ODRASLIH

Kulturno društvo, organizacija oz. posameznik	€
Društvo upokojencev Mežica	1.017,60
Strelsko društvo Tone Okrogar – Nestl	508,80
Izobraževalno kult. društvo mladih Perkmandelc	508,80
Društvo invalidov Mežica	508,80
SKUPAJ	2.544,00

Društvom s področja mladinskih programov:

KA KOVOSTNI ŠPORT

Kulturno društvo, organizacija oz. posameznik	št. točk	€
Kulturno društvo pihalni orkester Rudnika Mežica	34	180,95
IKDM Perkmandelci	179	6.854,34
Planinsko društvo Mežica	34	273,03
Klub Koratio	42	149,57
KUD Peca	46	1.092,11
SKUPAJ	335	8.550,00

PROGRAMI ŠPORTNE VZGOJE OTROK

Kulturno društvo, organizacija oz. posameznik	€
Osnovna šola Mežica	1.526,40
Društvo za šport in rekreacijo – splošna vadba	508,80
Tenis klub Mežica	508,80
SKUPAJ	2.544,00

PROMOCIJSKE PRIREDITVE

Kulturno društvo, organizacija oz. posameznik	€
Društvo za šport in rekreacijo - NT	121,11
Tenis klub Mežica	484,44
Tekaški klub GRČA Mežica	121,11
Društvo upokojencev Mežica – balinarji – kegljači	363,33
Društvo za šport in rekreacijo – smučarski klub	242,22
Strelsko društvo Tone Okrogar – Nestl	242,22
Nogometni klub Akumulator	121,11
Kriket klub Mežica	363,33
Društvo invalidov Mežica	121,11
SKUPAJ	2.180,00

Društvom s področja turizma:

PODROČJE TURIZMA

Kulturno društvo, organizacija oz. posameznik	št. točk	€
Športno društvo Movžnar	426	586,00
Turistično društvo Mežica	1.710	2.351,00
Planinsko društvo Mežica	900	1.237,00
SKUPAJ	3.036	4.174,00

Olga Vršič in Andreja Potočnik, Služba za družbene dejavnosti

Oskrba s pitno vodo V OBČINI MEŽICA

Javno komunalno podjetje LOG, d.o.o. Ravne na Koroškem izvaja obvezno občinsko gospodarsko javno službo oskrbe s pitno vodo v občinah Mežica, Prevalje in Ravne na Koroškem. Zakonodaja na področju voda določa vrsto nalog, ki jih kot upravljavec javnih vodovodov izvajamo, med drugimi tudi upravljanje in uporaba vodovodne infrastrukture, kar pomeni zagotavljanje oskrbe s pitno vodo v občinah Mežica, Prevalje in Ravne na Koroškem ter obsega zajemanje, distribucijo in prodajo pitne vode končnim uporabnikom. Javno komunalno podjetje LOG, d.o.o. upravlja in uporablja vodna zajetja in primarne ter sekundarne dele vodovodov, vključno z vodohrani, razbremenilniki in črpališči.

Iz vodnega vira Šumc, s povprečno izdatnostjo 50 l/sek, se poleg mesta Mežica oskrbuje s pitno vodo tudi končne uporabnike v naselju Poljana, Lokovica, mestu Prevalje in v delu mesta Ravne na Koroškem. V zajetju Šumc sta

nameščeni dve odvodni vodovodni cevi. Višje ležeča je dimenzije DN350 in oskrbuje s pitno vodo prebivalce občine Prevalje in del mesta Ravne na Koroškem. Po nižje ležeči cevi pa se voda transportira po cevovodih za celotno

mesto Mežica vključno do obrobni naselij Torčeva žaga, Senčna vas in Polena.

Prebivalci naselja Zgornji in Spodnji Breg se oskrbujejo s pitno vodo iz dveh manjših izvirov. Na sistemu sta dva vodohrana prostornine 34 in 70 m³.

JKP LOG, d.o.o. je v lanskem letu oskrbovalo s pitno vodo 3.161 prebivalcev občine Mežica in prodalo končnim uporabnikom 167.844 m³ pitne vode. Od tega gospodinjstvom 145.192 m³, podjetjem 18.871 m³ in ustanovam 3.781 m³ pitne vode.

Upravljalavec javnega vodovoda izvaja dela skladno z veljavnimi občinskimi odloki, Pravilniku o oskrbi s pitno vodo in sistemu notranjega nadzora po načelih HACCP. Poleg ostalih nalog se v okviru notranjega nadzora izvaja tudi redno preiskovanje vzorcev vode v akreditiranem laboratoriju v Mariboru. JKP LOG d.o.o. izvaja na vodovodnem sistemu redna, sprotna, kakor tudi vzdrževalna dela.

Investicije oz. investicijska dela pa izvaja občina sama na osnovi planiranih del v občinskem proračunu. Tako je občina Mežica v letu 2012 pristopila skupaj z občinama Prevalje in Ravne na Koroškem v skupni projekt z naslovom »Uravnoteženje vodovodnega sistema v Mežiški dolini«. Na območju občine Ravne na Koroškem sta se zgradila dva vodohrana: vodohran Dobja vas s kapaciteto 500 m³ in vodohran Kotlje s kapaciteto 150m³. V občini Prevalje se je zgradil vodohran Stražišče, kapacitete 100 m³, z ureditvijo zajetja in izgradnjo sekundarnega cevovoda. Na območju naselja Črnc pa je v zaključni fazi kompletna vodooskrba naselja z izgradnjo črpališča, vodohrana in sekundarnega cevovoda. V sklopu navedenega skupnega projekta se je v občini Mežica zgradil nov vodohran kapacitete 100 m³ z obnovo dela povezovalnega cevovoda. Lokacija vodohrana je ob javni poti proti »ribniku«, v neposredni bližini

stanovanjske hiše Stržovo 61. Vodohran je v celoti betonski in je razdeljen na dve enaki vodni celici kapacitete 2 x 50 m³.

Večina vodovodnih elementov v armaturni komori je iz nerjavečega materiala kvalitete AISI 316Ti. Nameščena sta tudi merilca pretoka vode na dovodni in odvodni cevi. Vsi podatki o količini vode na dovodu in odvodu, višini vode v vodohra-

nu in akumulaciji se samodejno prenašajo s telemetrijo na centralni nadzorni sistem, na omrežje JKP LOG, d.o.o..

Kljub zadosti količini pitne vode na zajetju Šumc, se je z izgradnjo novega vodohrana zagotovila rezerva vode za požarno varnost, s tem se je delno tudi tlačno uravnotežil vodovodni sistem v Mežici. Z izgradnjo novega vodohrana pa se ukinja star in dotrajan razbremenilnik Stržovo. Celotna vrednost investicije je znašala cca. 160.000€. Del investicije je bil sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), in sicer v višini 75% celotne vrednosti investicije. Razliko do končne vrednosti pa je pokrila občina sama iz občinskega proračuna. Dela na vodohranu Mežica s povezovalnim vodovodom so bila zaključena v letu 2014. 19. 2. 2014 je komisija opravila tehnični pregled objekta. Upravna enota Ravne na Koroškem aprila 2014 izdala uporabno dovoljenje za vodohran Mežica.

Cilji in želje JKP LOG, d.o.o., kot upravljavca javnega vodovoda v občini Mežica, so, da bi bile storitve končnim uporabnikom še boljše in kvalitetnejše, pitna voda na pipah občanov pa zdrava, neoporečna in v zadostnih količinah.

Za JKP LOG:
Uroš VRČKOVNIK, dipl. inž. str

V imenu občanov
Mežice in v svojem imenu
ISKRENE ČESTITKE
VSEM STAROSTNIKOM,
NOVOROJENCEM
IN NJIHOVIM STARŠEM.

župan Dušan KREBEL

Novorojenci

HANA BELHAIMA
AMADEJ ZORKO
KLARA PLEMEN
VITA VRABIČ
JALEN OCEPEK

85 let

MATILDA ABRAHAM
ZOFIJA KUNC
VIDA TURŠIČ
FRANČIŠKA ZALESNIK

90 let in več

JULIJANA BOJNEC
EMILIJA KUCHAR
ALOJZIJA NOVAK
IVANKA PLEŠNIK

ČISTILNA A

V soboto, 12. 4. 2014, nas je prebudilo lepo sočno jutro in nas je obdalo z veliko energije, kar je bil eden od rezultatov Čistilne akcije 2014, saj se nas je skupaj z osnovno šolo udeležilo preko 180 ljudi. S skupnimi močmi smo se razdelili v skupine in očistili naše mesto. Čistilna akcija je potekala na naslednjih lokacijah: Polena, Onkraj Meže, Glančnik, Taborniška koča, okolica cerkve, okolica tenis igrišča, Podkraj pri Mežici, Palčkova jama, center Mežice.

KCIJA 2014

S čistilno akcijo so začeli naši lovci, kmetje ter gozdarji. Zato gre posebna zahvala Lovskemu društvu Peca ter njihovim pomočnikom gozdarjem in kmetom s Plata, saj so si zadali načrt in ga uspešno opravili.

Čiščenja reke Meže so se lotili ribiči iz Ribiške družine Mežica. Pohvalili so, da je reka Meža vsako leto manj onesnažena z odvrženimi odpadki. Društva, ki so še sodelovala pri čistilni akciji so bila: Športno društvo Movžnar, Strelsko društvo Tone Okrogar – Nestl Mežica, Župnijska Karitas, Turistično društvo, Prosto-voljno gasilsko društvo, Planinsko društvo Mežica, Folklorno društvo Pušlc Mežica, Kulturno društvo »Bica js se bom ubesu«, Moški pevski zbor Mežica, IKDM Perkmandelci. Prav tako so sodelovali višji razredi osnovne šole, najstarejši otroci iz vrtca z njihovimi vzgojiteljicami ter drugi prostovoljci.

To leto smo zbrali 15 % manj različnih odpadkov kot lansko leto. To dokazuje, da se osveščenost ljudi o ekologiji zvišuje. Občina Mežica in Komunalno podjetje Mežica se iskreno zahvaljuje vsem prostovoljcem, ki so sodelovali v čistilni akciji in na ta način prispevali k čistejšemu in bolj zdravemu okolju. Za naslednjo čistilno akcijo pa upajmo, da se je bo udeležilo še več udeležencev ter društev.

Čistilna akcija LD Peca Mežica 2014

ČIŠČENJE BREŽINE REKE MEŽE OD NARODNEGA DOMA DO PUSTNIKOVEGA MOSTA

Lovska družina Peca Mežica organizira čistilne akcije v spomladanskem času že več kot 30 let. V preteklosti smo čistili predvsem divja odlagališča v gozdu, ob potokih, lovskih stezah in ob gozdnih cestah na področju Občine Mežica in tudi Občine Črna na Koroškem, saj se naše lovišče razteza tudi na področje sosednje občine. V začetku smo iz grap, strmih brežin in prikritih jam izvlekli veliko odpadkov, da smo jih morali odvažati na deponijo s traktorskimi in drugimi prikolicami. Po mnogih letih zavzetega dela pa se je

stanje toliko izboljšalo, da je v naravi zaslediti le še posamezne odpadke, kot so pločevinke, cigaretna škatlice, ovitki od živil, higienski robčki in podobno. Še vedno pa odkrijemo kakšno divje odlagališče predvsem zelenega odpadka, ki pa je včasih pomešan z gradbenimi odpadki, plastiko, gumami in podobno. Letos pa smo si lovci naše družine zastavili drugačen cilj. Na sestanku Komisije za varstvo okolja in urejanje prostora 2. 4. 2014 smo predlagali, da bi v okviru čistilne akcije očistili brežino reke Meže od Naro-

dnega doma pa do Pustnikovega ali Orešnikovega mostu, kolikor bi pač zmogli. Brežina je namreč precej zarasla z grmovjem, za katerega se ob velikem vodostaju obešajo plastični odpadki, veliko vej na drevoredu akacij je polomljenih, tako da brežina daje precej neugleden videz. Glede na to, da je postala »pešnga« kar nekakšen »korzo« Mežičanov in da srečaš ob vsaki uri dneva precej sprehajalcev, od starejših občanov, mladine, mamic z vozički, sprehajalcev s psi (upam, da vsi pobirajo iztrebke svojih ljubljencev), smo

bili mnenja, da bi s to akcijo prispevali k lepšemu videzu našega kraja in zadovoljstvu občanov. Upravni odbor Lovske družine se je strinjal s predlagano izvedbo čistilne akcije in 10. 4. 2014 smo se pri Narodnem domu sestali predstavniki Občine, Ambrož Blatnik in Blaž Šaloven, ter Lovske družine, Slavko Žlebnik, Drago Triplat, Mirko Štern in Drago Dretnik. Sprehodili smo se do Orešnikovega mostu in se na kraju samem dogovorili za organizacijo in potek akcije. V soboto zjutraj nas je priča-

OKOLI LETA 1958 SO NA TA NAČIN ZAČELI ODVAŽATI SMETI V MEŽICI.

Na fotografiji je Jože Škrube s svojim konjem.

ŠE PREJ SO MENDA IZ URADOV ODVAŽALI SMETI Z "GARAMI" IN JIH ODMETAVALI V POTOK ŠUMC.

Marjan VONČINA

kalo lepo vreme. Kot nalašč za delo – ni bilo ne pretoplo in ne premrzlo. Že pred pol osmo zjutraj so se pri Narodnem domu zbirali člani naše lovske družine. Ko so prihrumeli traktorji naših kmetov s Plata in so izstopili nasmejani korenjaki v zaščitnih gozdarskih oblačilih, smo vedeli, da bo akcija uspela.

Brez oklevanja smo se lotili brežine pri Narodnem domu in tekom dopoldneva nadaljevali delo proti Pustnikovemu mostu. Mirč, Franjo, Toma, Grega, Štefi in Marki so z motornimi žagami rezali odvečno grmovje in manjše akacije, ostali lovci pa smo nakladali vejevje na traktorski prikolici Gustija in Tomana. Večja debla, ki so

ležala v strugi, in posamezne štore pa je potegnil Mirč s traktorskim vitlom do pešpoti. Pri tem nam je pomagal tudi Viktor Orlač, ki je čistil strugo Meže in je zahvaljujoč visokim škornjem lahko bredel po vodi in zapenjal verigo vitla. Nepogrešljiv pa je bil Štefan, ki je z grablcem nakladal cele šope drevja in vej na svojo prikolico. Glede na to, da smo ga šele pred enim tednom sprejeli kot pripravnika v našo družino, si je že na začetku prislužil »dobre pike«. Naš starešina Slavko je s fotoaparatom vestno beležil, kako se je spreminjalo stanje na terenu, vmes pa je z metlo poskrbel, da je bila pot za nami brezhibno očiščena. Tako smo nadaljevali brez po-

čitka do pol dveh popoldne. Nato pa smo si še zadnji privoščili malico v Gostišču Krebs in jo zalili tudi s kakšnim pivom. Utrujeni a zadovoljni smo se odpravili vsak proti svojemu domu. Kljub številnim lovcem in mehanizaciji nismo uspeli očistiti celotne brežine od Meže do Polene in nazaj, saj je dela najmanj še za eno takšno akcijo. Morda pa se vidimo ob Meži spet prihodnje leto? Prav je, da na koncu navedemo tudi imena vseh, ki so sodelovali na tej akciji. Brez dvoma so najzaslužnejši naši lovci – kmetje, ki so prispevali ne samo svojo fizično delo, temveč tudi delovne stroje in orodja, da smo lahko sploh opravili to delo: Mirko

Štern s traktorjem z vitlom in motorno žago, Franjo Štern z motorno žago, Tomaž Kunc s traktorjem s prikolico in motorno žago, Štefan Hermonko s traktorjem, prikolico z grablcem in motorno žago, Marko Ladinik z motorno žago, Štefan Karner z motorno žago, Grega Potočnik z motorno žago ter Gusti Gerdej s traktorjem s prikolico. Ostali fizični delavci "nakladalci in čistilci": Drago Triplat in sin Tim, Cveto Karner, Peter Kogelnik, Peter Urbanc, Mitja Šipek, Boris Šipek, Boris Lamprecht, Slavko Žlebnik, Primož Mohor, Stanko Grl, Albin Pesko, Alojz Ladinek in Drago Dretnik.

Drago Dretnik

V A N D A L I Z E M

Uničevanje javnih površin, objektov, predmetov, pisanje grafitov ... vse to je postalo del našega vsakdana, vendar nikakor ne del, s katerim bi se lahko kar tako sprijaznili.

Vandalizem je kaznivo dejanje, predvsem pa škodljivo vpliva na vsakdanje življenje, medsebojne odnose, ruši občutek varnosti in dobro počutje v okolju.

Večina občanov si želi, da se vedno več naredi v občini Mežica. Od cest, pločnikov, otroških igrišč, športnih igrišč, do javne opreme ... ampak dokler se bo naš denar "zapravljal" za sanacijo posledic vandalizma, bo neuresničen marsikateri željen in potreben projekt.

Posledice vandalizma nosimo čisto vsi. Če so poškodovana otroška igrala na otroških igriščih so nevarna za vaše otroke.

Premaknjeni, poškodovani ali odstranjeni prometni znaki povzročajo nevarnost za vse udeležence v prometu. Polomljene klopi, ograje, stojnice, koši za smeti ... vse to kazi naše okolje in je škodljivo vsem.

Zato je čas, da se preneha s tem. Stopimo skupaj in poskrbimo, da bo naše okolje varno, čisto in sproščeno. Tisti z negativnimi mislimi in dejanji preusmerite svoje izražanje in poskrbite, da bomo zaživel v miru in z dobrim počutjem v našem urejenem okolju.

Ambrož Blatnik

Humanitarna akcija

Prostovoljnega gasilskega društva Mežica za pomoč prizadetim v poplavih

Letošnjo pomlad si bomo vsi zapomnili predvsem po katastrofalnih poplavih, ki so v mesecu maju prizadele Bosno, Srbijo in Hrvaško. Naravna katastrofa enormnih razsežnosti je prizadela ljudi, ki si še niso dobro opomogli po vojni, ki je na njihovem območju divjala v devetdesetih letih prejšnjega stoletja ...

Ker je vodilo vseh gasilcev pomagati ljudem v stiski, smo se tudi člani Prostovoljnega gasilskega društva Mežica, na pobudo predsednika Mihaela Pavšeta, odločili, da se pridružimo članom Prostovoljnega gasilskega društva Prevalje in tudi v Mežici izpeljemo humanitarno akcijo zbiranja pomoči prizadetim v poplavih.

Zavedali smo se, da so ljudje v Mežici vedno pripravljeni priskočiti na pomoč, ko je to potrebno, vendar nas je odziv, vse po vrsti, zelo prijetno presenetil.

Akcijo, ki je bila prvotno predvidena za soboto, 17. 5. 2014, smo zaradi velikega odziva izvedli še v četrtek, 22. 05. in v petek, 23. 05. 2014.

Ljudje so neprenehoma prinašali hrano, vodo, oblačila, obutev, higienske potrebščine, igrače, plenice in ostalo ... Tako smo zbrali skoraj 1000 litrov vode in ogromno ostalih stvari. Voznik, ki je zbrane stvari odpeljal na prizadeta območja, nam je zagotovil, da gre naša pošiljka v mesto v Bosni, ki so ga poplave dobesedno izbrisale iz zemljevida; voda je zalila več kot 120 hiš in ljudje so rešili le gola življenja – ostali so brez vsega in tako jim bo naša pomoč več kot dobrodošla.

Ta akcija je dokazala, da v Mežici in okolici živijo ljudje velikih src; ljudje, ki so pripravljeni pomagati, četudi sami nimajo veliko, ki čutijo z ljudmi, ki jih življenje tepe in jim ni vseeno za sočloveka v stiski.

Vsem, ki so kakorkoli pomagali, se ob tej priložnosti najlepše zahvaljujemo. To so ljudje, ki razumejo, kaj je v svoji pesmi želel povedati Tone Pavček:

*Ta svet je lep,
če nekomu nekaj daš.
Ta svet je lep,
če nekoga rad imaš,
če stisneš roko komu,
ko ga kaj boli.
Ta svet je lep,
če si človek do ljudi.*

Na pomoč!

Za PGD Mežica napisala
Eva Zorman

Zdravstveni dom Ravne na Koroškem

ZDRAVSTVENA POSTAJA MEŽICA

UVOD

JAVNI ZDRAVSTVENI ZAVOD ZDRAVSTVENI DOM RAVNE NA KOROŠKEM JE BIL LETA 2004 VPISAN V SODNI REGISTER REPUBLIKE SLOVENIJE NA PODLAGI ODLOKA O USTANOVITVI, KI JE BIL SPREJET ZARADI USTANOVITVE NOVIH OBČIN IN SPREMEMBE ŠIFRANTA DEJAVNOSTI IN OBJAVLJEN V URADNEM LISTU RS, ŠT. 137, DECEMBRA 2004.

Je del mreže javne zdravstvene službe, ki so jo določile občine ustanoviteljice za zagotavljanje zdravstvenega varstva na primarni ravni. Sedež zavoda je na Ravnah na Koroškem, Ob Suhi 11.

Zdravstvene postaje so na lokacijah:

- Prevalje,
- Mežica,
- Črna na Koroškem.

Trenutno nas je zaposlenih 134.

VSEBINA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI

a) Zplošno zdravstvo

opravlja kurativne in preventivne zdravstvene storitve, spremlja zdravstveno stanje prebivalstva in predlaga ukrepe za varovanje, krepitev in izboljšanje zdravja ter skrbi za preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje bolezni ter rehabilitacijo bolnikov in poškodovancev. Izvaja preventivno zdravstveno varstvo rizičnih skupin prebivalstva, še posebej otrok in mladine, zdravstveno vzgojo (materinska šola, predavanja),

patronažno zdravstveno varstvo in nego na domu. Zagotavlja neprekinjeno zdravstveno varstvo v okviru dežurne službe in službe nujne medicinske pomoči.

Izvaja zdravstveno varstvo delavcev (dispanzer za medicino dela, prometa in športa), zdravstvene preglede športnikov, voznikov amaterjev in poklicnih voznikov, ugotavlja začasno nezmožnost za delo in zagotavlja izvajanje pravic iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Javni zavod Zdravstveni dom Ravne na Koroškem ima tudi ustrezne kapacitete in predvsem usposobljen kader za izvajanje diagnostičnih (laboratorij, rentgen) in terapevtskih storitev (fizioterapija). Na področju varovanja zdravja pred nalezljivimi boleznimi dosledno izvaja republiški program cepljenja za tekoče leto in skrbi za ustrezno precepljenost rizične populacije (otroci in mladina). Na področju psihičnega zdravja deluje psihohigienski dispanzer. Ima tudi dobro kadrovske popolnjen dispanzer za ženske.

Vsebina dejavnosti posamezne zdravstvene postaje je oblikovana v skladu z zatečeno mrežo, potrebami populacije in njenimi demografsko-epidemiološkimi značilnostmi. Reševalne prevoze (urgentne in neurgentne) zagotavlja Zdravstveno reševalni center Koroške, ki je posebej oblikovan javni zavod

s sedežem na Ravnah na Koroškem.

b) Zobozdravstvo

je razporejeno po zdravstvenih postajah in osnovnih šolah, v eni ambulanti za odraslo populacijo in v dveh ambulantah za šolsko mladino. Zobozdravstvena služba izvaja

- ambulantno za slušne aparate,
- koloproktološko ambulantno,
- ortopedsko ambulantno.

DOLGOROČNI CILJI

- Ohranitev enakomerne dostopnosti do zdravstvenih storitev.

vse storitve v zvezi z zdravljenjem bolezni zob in ustne votline ter protetiko, s posebnim poudarkom na zobozdravstveni vzgoji in preventivi. Izvaja tudi ortodontsko zdravljenje otrok in mladine.

c) Specialistična ambulantna dejavnost

je organizirana v okviru primarne zdravstvene dejavnosti na lokaciji na Ravnah ter obsega:

- dispanzer za diabetike,
- ambulantno za bolezni ušes, nosa in žrela (ORL),

- Izvajanje prednostnih nalog iz Programa ministrstva za zdravje.
- Izvajanje preventivnih zdravstvenih ukrepov in zdravstvene ter zobozdravstvene vzgoje.
- Izboljšanje kvalitete dela v smislu zagotavljanja celovite kakovosti in stroškovne učinkovitosti.
- Zagotavljanje kadrovske, strokovne in organizacijske stabilnosti.
- Prilagajanje potrebam populacije, ki izhajajo iz rezultatov spremljanja demografske in vitalne

statistike ter obolenosti populacije.

- Zagotavljanje ustreznih materialno tehničnih pogojev za delo zaposlenih podprtih z znanstveno medicinskimi dosežki, novimi znanji in tehnologijami.
- Sodelovanje z zavodi in drugimi izvajalci zdravstvenega varstva na primarni, sekundarni in terciarni ravni ter ministrstvom za zdravje.
- Sodelovanje s poslovnimi partnerji (ZZZS, Vzajemna, Adriatic ...).
- Sodelovanje z drugimi socialnimi zavodi in institucijami, podjetji, zasebniki.
- Trženje zdravstvenih storitev v deficitarnih programih.
- Vključevanje v širši informacijski sistem v smislu izboljšanja strokov-

nega sodelovanja ter spremljanja, obračunavanja, kontroliranja in poslovnega odločanja.

- Zaščita pravic uporabnikov in izvajalcev s transparentnostjo izvajanja dejavnosti ter upoštevanjem doktrinarnih in strokovnih stališč.

Našteti cilji izhajajo iz sprejete razvojne in poslovne politike zavoda, s ciljem ohraniti obliko in vsebino dejavnosti (tako kot jo opredeljujejo 5., 7. in 9. člen zakona o zdravstveni dejavnosti) v skladu z demografskimi značilnostmi populacije, njenimi zdravstvenimi potrebami ter željo po zagotovitvi optimalne kvalitete storitev, ob racionalni uporabi vseh virov in uvedbi strokovne in stroškovne učinkovitosti.

CILJI ZA LETO 2014

Na podlagi analize poslovanja zavoda iz preteklih let in ocene za leto 2014 so naše aktivnosti usmerjene v ohranitev obsega dejavnosti, ki bo skladen z letno pogodbo z ZZZS in je rezultat pogajalskih izhodišč, zapisanih v splošnem in področnem dogovoru za posamezno leto. Planiramo realizacijo delovnega programa po vseh vrstah dejavnosti, ki je natančno opredeljen v Delovnem načrtu zdravstvenega doma Ravne na Koroškem za leto 2014.

Porast potreb po preventivnem zdravstvenem varstvu in zdravljenju ter rehabilitaciji odrasle populacije (fizioterapija, patronaža, nega na domu) se je ustalil. Kljub temu se ni zmanjšalo število kurativnih obiskov. Rezultati zdravstveno-vzgojnih delavnic so zelo dobri. Nadaljevali bomo zdravstveno in zobozdravstveno vzgojno dejavnost v smislu edukacije ciljne populacije in usmerjali k zdravemu načinu življenja ter poskušali vplivati na prehranjevalne navade in nezdrave razvade (preprečevanje pojavljanja kroničnih nenalezljivih bolezni: srčno žilne bolezni, diabetes, bolezni gibal, odvisnosti itd.) ter izvajali cepljenje v skladu z nacionalnim programom, s ciljem ohranitve deleža precepljenosti. Poseben poudarek bo na zagotavljanju kadrovskih zmogljivosti tako po strukturi, kot po nosilcih dejavnosti, še posebej pa bomo skrbeli za strokovno usposabljanje in izobraževanje obstoječega kadra. Skrbeli bomo za permanenten strokovni nadzor v vseh servisnih službah in diagnostiki. Vključeni smo v izvajanje EU projekta na področju telemedicine »Združeni za zdravje« (United4health).

PREDVIDENE INVESTICIJE V ZD RAVNE V LETU 2014

Za leto 2014 načrtujemo nekaj nujnih investicijsko vzdrževalnih del ter zamenjavo opreme, ki bo, zaradi predražega vzdrževanja ali nefunkcionalnosti, nujno potrebna. Seveda pa želimo slediti tudi trendom na področju razvoja informatike v zdravstvu.

DEJAVNOST V ZDRAVSTVENI POSTAJI MEŽICA

Dejavnost družinske medicine je zaradi dolgotrajne odsotnosti zdravnika in zdravnice, ki sta v preteklosti uspešno krila potrebe prebivalcev v Mežici, okrnjena, kljub temu, da se trudimo in nadomeščamo z zdravnicami iz Črne, Prevalj in Raven, vključujemo pa tudi mlade zdravnice, specializantke. Predvidene urnike in razporede skušamo prirediti načinu, da lahko posameznik dobi potrebne, predvsem ne nujne storitve, pri eni zdravnici. Kako naprej? S 1. 9. 2014 pride v Mežico novo zaposlena zdravnica specialistka družinske medicine Špela Resnik, dr.med., ki bo redno prevzela eno od ambulant. Druga bo tudi naprej delovala po predvidenih urnikih nadomeščanja vse do zaključka specializacije mladih zdravnic. Ostale dejavnosti v Mežici bodo izvajane po ustaljenem sistemu, tako patronažna dejavnost in zdravstvena nega na domu, laboratorijska dejavnost kot tudi preventivna dejavnost za otroke in šolsko mladino. Čim več bolnikov in bolnic s srčnim popuščanjem in sladkorno boleznijo bomo vključili v telemedicinsko spremljanje njihove bolezni in s tem prihranili kakšen obisk v ambulant, hkrati pa nudili boljši in stalen nadzor nad boleznijo kar na domu.

Disk golf klub Mežica

Disk golf klub Mežica ja dokaj novo športno društvo v Mežici. Sam šport je v Ameriki, Avstraliji, na Japonskem in drugod po svetu že zelo razširjen, v Sloveniji pa je še v povojih in v Mežici je trenutno prva fiksna proga v Sloveniji, ki ima 18 košev, kateri stojijo celo leto.

Trasa proge je na nekdanjem smučišču v Mežici, natančneje na Gmajni. Šport se lahko izvaja na profesionalni ravni ali pa povsem amatersko, je pa vsekakor dobra rekreacija za vse, željne novih izkušenj. Poudarek je na rekreaciji v naravi. Klub ima že preko 20 članov, ki se jim z vsakim tednom pridruži kakšen.

LETOS BOMO ORGANIZIRALI

3 TURNIRJE:

- **Mežica Open (lokalno),**
7. 6. 2014 v sklopu »Mežiško poletje«
- **Mežica Open (širše),**
druga polovica avgusta
- **Državno prvenstvo Slovenije,**
28. 9. 2014

Namen se imamo odpraviti na turnirje v tujino (Avstrija, Hrvaška). Na Ravnah bo v poletju tudi predstavitev disk golfa.

Pred gostilno Korošč, kjer je sedež kluba, se bo postavila večja promocijska tabla z najboljšimi rezultati in sponzorji. Ob sami trasi se počasi ureja klubska hišica, ki je potrebna za normalno delovanje kluba.

Ker smo si za prvo polno leto delovanja kluba zadali zelo visoke cilje, upamo, da se vas bo v disk golfu preizkusilo čim več in verjamemo, da boste navdušeni, tako kot smo mi.

Disk golf klub Mežica

V SOBOTO, 3. MAJA, STA MEŽICO OBISKALA PREDSTAVNICA AFGANISTANSKEGA PARLAMENTA, SHUKRIA PAIKAN, ČLANICA AFGANISTANSKE DRŽAVNE EKONOMSKE KOMISIJE, IN ISHFAQ ZAMEER JALAL, PREDSEDNIK IN GENERALNI SEKRETAR AFGANISTANSKE TWENTY 20 CRICKET FEDERATION. PO OGLEDU MEŽIŠKE DOLINE, MEŽICE IN MEŽIŠKEGA KRIKET IGRIŠČA PRI POLJANI JE ZVEČER SLEDILO SREČANJE S SESTANKOM V GOSTIŠČU INNSBRUCK PUB V MEŽICI.

Srečanja so se poleg gostov iz Afganistana udeležili mežiški podžupan Miro Petek, predsednik slovenske kriket zveze dr. Borut Čegovnik, predstavniki UO mežiškega kriket kluba – Tomaž Brumen, Mirko Rožej in Primož Pustoslemšek.

Gosta je prisrčno pozdravil mežiški podžupan Miro Petek in jima podaril knjigo "Mežiška dolina". Predstavila se je afganistanska poslanka Shukria Paikan in se zahvalila za to, da slovenska vojska pomaga njenemu narodu v Afganistanu. »V afganistanski vojni je umrlo veliko žena. V času talibanskega

MEŽIŠKI KRIKET

Obisk iz Afganistana v Mežici

režima je bilo večino univerz in bolnic zaprtih za ženske. Veseli smo, da slovenska vlada podpira narod v Afganistanu. Sem nesrečna ženska iz tega časa, saj sem v vojni s Talibani izgubila večino članov družine. Borila se bom še naprej proti terorizmu. Rada bi ustanovila slovensko-afganistansko fondacijo. Kriket je v Afganistanu novejši šport. Kriket bi želeli igrati na mežiškem kriket igrišču,« je povedala.

Predsednik afganistanske kriket zveze "Afganistan Twenty 20 Cricket Federation" (ATCF je članica ITCF, ki je neodvisna od ICC) Ishfaq Jameer Jalal je dejal, da sta kriket in nogomet vrhunska športa v Afganistanu. Zelo popularne so kratke oblike iger (T 20 oziroma 20/20,3 urne tekme). Mežiško kriket igrišče sem videl na internetu. Povezal sem se z Borutom Čegovnikom in klubom v Mežici. Tudi ICC – International Cricket

Council (Mednarodna kriket zveza) nima nič proti promociji kriketa v svetu. K vam bi želeli pripeljati našo državno reprezentanco kriketa, ki bi na mežiškem igrišču igrala mednarodne tekme. Zaradi še vedno nemirnega stanja v Afganistanu, se tuje kriket ekipe izogibajo Afganistanu. V Sloveniji je veliko dobrih tovarn, ki bi lahko bile sponzorji kriketa. Storili bomo vse, da bi igrali kriket na mežiškem igrišču,« je obljubil Jalal.

Poslanka Shukria Paikan je srečanje zaključila z besedami: "Povabili Vas bomo v Kabul in Vam organizirali vize!" V prijateljskem ozračju se je srečanje nadaljevalo. V kolikor bo srečanje rodilo sadove in bo afganistanska državna reprezentanca v kriketu igrala mednarodne tekme na mežiškem igrišču, bo to odlična promocija za Mežico v svetu.

Dušan Čegovnik

Koroška u besedi! Kärnten wortwörtlich!

Referat za kulturo mestne občine Pliberk/Bleiburg
razpisuje literarni natečaj

„Koroška v besedi! - Kärnten wortwörtlich!“
za izvirno, še neobjavljeno literarno besedilo
na **prosto temo**.

Besedila morajo biti napisana v slovenskem ali v nemškem jeziku.

OBSEG PRISPEVKOV:

- Lirika: 7-9 pesmi
- Proza: 6-8 tipkanih strani A4, velikost pisave: 12, presledek med vrstami: 1,0

NAGRADI:

- Lirika: € 700,-
- Proza: € 700,-

Tipkana besedila morajo biti opremljena s šifro, ki jo določi vsak avtor/vsaka avtorica sam/a. Podatki o avtorju/avtorici, naslov in telefonska številka naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z isto šifro.

Priloženo naj bo tudi dovoljenje, da lahko mestna občina Pliberk/Bleiburg objavi besedila. Tipkana besedila je potrebno poslati v dveh izvodih do **31. julija 2014** na naslednji naslov:

Kulturreferat der Stadtgemeinde Bleiburg/Pliberk

Referat za kulturo mestne občine Pliberk

10. Oktober Platz 1

A-9150 Bleiburg/Pliberk

Prispela besedila bo ocenila strokovna žirija. Nagrajena besedila bodo avtorji sami predstavili občinstvu na literarnem branju, ki bo 9. 11. 2014 ob 11.00 uri v muzeju Wernerja Berga v Pliberku.

Informacije pod:

bleiburg@ktn.gde.at; www.bleiburg.at

**KULTURSTADT
BLEIBURG
MESTO KULTURE PLIBERK**

GEOPARK KARAVANKE | KARAWANKEN

Skrivnosti zapisane v kamninah
In Stein geschriebene Geheimnisse

Besedilo: Milena Golob

Moja Mežica

*Mežica na severu plete poti,
je posebna, samosvoja
in komu se zdi,
da je predaleč in stran od poti ...*

*Obdana v planine živi svoje dni,
pod Peco z Matjažem in Gorno,
bije svoj boj za obstoj.*

*Ranljivi in močni smo njeni ljudje,
nam knapom težko je bilo in je še.
A vse bo še bolje,
saj sonce sveti za vse, ali ne?*

*A, kaj bi jamrali, saj ni tako hudo,
Mežica biser je in tu živeti je lepo.
In naj bo pesem naša tista,
ki potrka vam na dušo
in vam odkrije kanček nostalgije.*

Besedilo: Draga Simetinger

Knapovška

*Pod Peco mežiška dolina leži,
tam knapi žive in še drugi ljudje.
So rili in rudo kopali vse dni,
globoko v rovu nikol brez skrbi.*

*Karbidovka v temi je kazava pot,
v jami, prot domu in vse povesod.
Ja, težek je biv šeti knapovski kroh,
za dom in družino, pa vejko otrok.*

*Pa vse što je minivo, ostal je spomin
na rudo, na jamo, na knapovski stan.*

*Muzej pa spomin na to še krasi,
pa srečno, o j knapi, v dolini nam vsi,
pa srečno, o j knapi, v dolini nam vsi.*

PREDSTAVITEV OBČINE MEŽICA v dvorcu Bukovje

Javni zavod Dravit je pripravil projekt, v okviru katerega se bo predstavilo vseh dvanajst koroških občin v Dvorcu Bukovje. Predstavitve občin niso namenjene samo druženju, pač pa tudi spoznavanju znamenitosti, turizma, običajev in ljudi sosednjih občin.

22. maja 2014 smo predstavili Občino Mežica z bogatim kulturnim programom in razstavo klekljaric in Podzemlja Pece. Na predstavitvi so poleg župana Občine Mežica, g. Dušana Krebla z ženo, bili prisotni še direktor Dvorca Bukovje, g. Žarko Tomšič, podžupan Občine Dravograd, g. Jože Kladnik, ravnatelj OŠ Mežica, g. Janko Plešnik, in predsednica Turističnega društva, ga. Lidija Zapečnik, ter številni obiskovalci Dvorca Bukovje.

Veseli smo bili prisotnosti

nekaterih Mežičanov, kot tudi nekdanjih Mežičanov, ki so se nam pridružili.

Za kulturni program je bila, s strani župana, zadolžena pevska skupina Gorna DU Mežica, povabljeni pa so bili še drugi nastopajoči, da bi tako razvedrili čim širši krog poslušalcev.

Program predstavitve je bil zasnovan s predstavitvijo občine Mežica, dejavnosti v njej in prikazom kulturnega življenja v Mežici, s humorno povezovalko programa, Drago

Simetinger, ki sem prepletala niti programa v zadovoljstvo vseh poslušalcev.

S pesmijo Milene Golob »Moja Mežica« in pesmijo skupine Gorna »N' mav čez Izaro« smo začeli kulturni program.

Nadaljeval pa se je s pozdravom župana, g. Dušana Krebla, ki je poudaril, da je dejavnost društev in drugih dejavnosti Občine Mežica zelo razgibana, da občina z vsemi dobro sodeluje. Na koncu predstavitve pa se je zahvalil vsem za uspešno sodelovanje.

V kulturnem programu so se predstavili tudi MoPZ Viharniki DU Mežica, ki so ubrano zapeli in s svojim petjem popestrili kulturno dogajanje večera. Posebna poslastica večera pa so bili mladi Mežiški frajtonarji, ki so poskrbeli za vesele viže v zadovoljstvo vseh poslušalcev. Idejo o ustanovitvi harmonikarskega orkestra mladih se je porodila na Platu nad Mežico. Vodi jih Janez Orešnik, predsednica pa je Klavdija Freidl. Sigurno bodo popestrili še veliko kulturnih dogajanj našega kraja. Predstavitev Turističnega rudnika in muzeja Podzemlja Pece je podala direktorica, ga. Suzana Fajmut Štrucl, dotaknila se je zgodovine več kot 300 letnega rudarjenja Rudnika Mežica in dala poudarek vsej dejavnosti, ki jo sedaj opravlja Turistični rudnik in Muzej podzemlja Pece. Pripravili so tudi

razstavo zbirke rud, mineralov in fosilov ter promocijskega materiala. Predstavil se je tudi nagajivi jamski škrat Perkmandlc, ki je prisotnim delil koščke rude, ki so jo pripravili v muzeju. Perkmandlca je igrivo prestavila učenka OŠ Mežica, Valerija Šturbaj. Pevska skupina Gorna je po predstavitvi Podzemlja Pece zapela pesem »Knapovska«, ki jo je uglasbila Mari Dretnik, besedilo pa napisala Draga Simetinger. Pesem je nastala v spomin na naše očete rudarje, saj so karbidovke v njihovih rokah razsvetljevale tudi naše življenjske poti. V nadaljevanju programa sta učenki OŠ Mežica, Lara Domej in Neža Stolnik, predstavili maskoto mežiške šole, »Mežiclja«, ki ga je odigral Žan Kropivnik. Kot povezovalka programa sem prebrala odlomek iz povesti rudarja Ivana Travnekarja »Meščanska šola Mežica – Črna roža«. Ponosna in lepa stoji sredi Mežice, vsa prijazna sprejema vsak dan svoje otroke v svoj hram učenosti, da se izučijo računstva, da postanejo delavci, tehniki, inženirji, učitelji. Veliko jih je že prišlo iz nje, do svojega poklicnega kruha. Je najlepša šola daleč naokrog, zgrajena iz truda polnega dela mežiških rudarjev, pod vodstvom učitelja Vinka Mödendorferja. Društvo klekljaric Koroške – sekcija Mežica z mentorico Meto Rožanc pa je predstavila predsednica Nada Šegel. Predstavila je njihovo delo in delo klekljarskega krožka OŠ Mežica z mentoricama Meto Rožanc in Marijano Ovnič. Pripravile so čudovito razstavo svojih unikatnih izdelkov čipk in tako pokazale, da so danes

čipke resnično prave ume-
tnine. Razstavo so popestrile
s knjigami različnih avtorjev
mežiških piscev in literatov.
Pa še nadarjeni harmonika-
r na frajtonarici, Žan Pratnekar,
spremljevalec pevske skupine
Gorna na vseh prireditvah, je
spremljal Gorno pri petju Mi-
heličeve pesmi »Lastovke«.

Program smo tako končali in
upamo, da smo poslušalcem
prestavili nekaj utrinkov iz
vsakdanjega življenja v Občini
Mežica. In še čisto na koncu
skupna pesem obeh zborov,
župana in vseh v dvorani, ob
spremljavi frajtonarjev »Prav
lepa je Mežiška fara« in še
»Golica«. Frajtonarji so z njo
naredili pravo vzdušje vseh
poslušalcev.

Na povabilo župana Občine
Mežica smo se vsi prisotni
zbrali na pokušini dobrot

Kmečkega turizma Kajžar.
Poskusili smo tudi knapovsko
trento in domači mošt. Veselo
smo se družili ob vižah Meži-
ških frajtonarjev in veselo za-
peli tudi v predddverju dvorane.
Hvala g. županu za povabilo in
zaupanje, kot tudi direktorju
Dvorca Bukovje, da smo se lah-
ko predstavili.

Hvala vsem, ki ste pomagali
oblikovati zgodbo tega večera,
da so poslušalci spoznali, kako
lep je svet pod Peco – kra-
ljestvo Kralja Matjaža, kjer je
mesto Mežica, obdano z vseh
strani z lepo podobo narave,
z bogato dediščino knapov,
da se ljudje, ki v njej živimo
povezujemo in tako bogatimo
skupnost, društva in občino, ki
ji pripadamo, da je Mežica pod
Peco ljudem prijazna občina.

Zapisala:
Draga Simetinger

O REZBARJENJU

Moram reči, da se mi je kar dobro zdelo, ko sem
neko sobotno popoldne med prvomajskimi prazniki
z radia zaslišala Rudija Novaka. Večina Korošcev se
ob javnem nastopanju skoraj sramuje naše »trde«
govorice, Rudi ne. Lepo po domače je povedal, s čim
se ukvarja in kje vse hodi.

Da bo za Šumc nekaj povedal o svojem
kiparjenju in rezbarjenju na tujem, je
meni obljubil že sredi aprila, zato sem se
odpravila na Fridrih, da mi ob razkazova-
nju svojih izdelkov, delavnice in orodja,
pove o koloniji, ki naj bi se konec aprila
odvijala v kraju tik ob madžarsko-ukra-
jinski meji. Pa so jo – verjetno zaradi
vsega, kar se zadnje čase dogaja v Ukra-
jini – odpovedali.
Rezbarji, združeni v mariborsko društvo

(ki je del slovenskega), pogosto sodelu-
jejo s kolegi z Madžarske, iz Slovaške in
Romunije. Naše mojstre večkrat povabijo
v ustvarjalne kolonije k njim in obratno.
V Sloveniji so bile že v Prekmurju, na Ko-
roškem pa so tako delovno-ustvarjalno
druženje izpeljali pri Povhovem mlinu.

Iz Mežice se kolonij udeležujeta z Jane-
zom Graufom. Včasih eden, včasih drugi,
včasih pa kar oba skupaj. Dobro se razu-

meta, pravi Rudi, ko ga povprašam, če je
kdaj prisotno tudi rivalstvo med umetniki,
ki znajo biti včasih samosvoji.

Aprilska kolonija je torej odpadla, a v krat-
kem se Rudi spet odpravlja na Madžarsko
– tokrat daleč, daleč, na madžarsko-ro-
munsko mejo, v kraj Zsaka. Tam bodo
v organizaciji Nika Ferija in Geze Nagya
Slovenci, Slovaki, Madžari in Romuni za
tematski park ustvarjali kipe madžarskih
kraljev. Rudi bo iz 2m dolgega in okoli
60cm debelega hrastovega debla v na-
ravni velikosti naredil Matiasa Korvina
– Kralja Matjaža, ki pa ni enak tistemu iz
koroških pripovedk – da ne bo pomote –
ampak je bil resnični madžarski kralj.

Svojo zamisel vedno najprej doma izdela
v miniaturi velikosti, da se potem lažje
odloči, kako se lotiti velikega kosa lesa.

Kako se kiparji in rezbarji sploh lahko udeležijo takih kolonij? Preko svojega društva, kamor pridejo vabila. Vsak ume-
tnik se nato odloči in se za izbrano kolo-
nijo prijavi sam. Običajno število prijav
ni tako veliko, da bi koga zavrnil. Potem
se v dobrem tednu, kolikor kolonija traja,
izkaže vsak po svoje. Navadno organiza-
torji izberejo tematiko, na katero potem
rezbarji in kiparji ustvarjajo.

Rudi je (če tokrat omenimo le kraje
vzhodno od Slovenije) sodeloval v
kolonijah v mestih čudnih, eksotičnih
imen: Oradea, Kishvarda in Arašarapati
(tu so izdelovali kipe za park, namenjen
vsem zaslužnim vitezmom kulture) na
Madžarskem, Paleo v Romuniji, Čičov in
Veliki Meder na Slovaškem.

Tu in tam pa, pravi naš sogovornik, kljub
opredeljeni temi raje naredi kaj po svoje.
Tako jim je v Čičovu izrezbaril Desetega
brata, v Velikem Mederu pa kurenta.
In, kakor organizatorji kolonij z izbrano
tematiko običajno želijo ovekovečiti
like iz svoje kulture, jim je Rudi s svojo

izbiro podaril tudi nekaj iz naše kulturne
zakladnice.

Najbrž dobite za svoje delo lepo plačilo,
sem bila malo netaktna. Ne, ne, se nasme-
ji Rudi, plačajo nam pot, pa bivanje za nas
in naše partnerke, prav tako organizatorji
pripravijo les, iz katerega udeleženci
kolonije izdelajo skulpture. Običajno en
dan namenijo predstavitvi svojega kraja.
In to je to. Pomembno je druženje, še
pomembnejše pa zadovoljstvo ob delu,
ustvarjanju, oblikovanju lesa in zavest, da
pomagaš soustvarjati prijaznejše, kultur-
nejše bivalno okolje, in to, da si se kar naj-
bolj potrudil, da je izdelek res kvaliteten.

Glede na to, da take kolonije na vzhodu
največkrat organizirajo Madžari (pred-
vsem v državah, kjer živijo njihove manj-
šine), je najbrž problem sporazumevanje,
sem ugibala. Madžarščina ni podobna
nobenemu širše znanemu jeziku. Kar gre,
pravi Rudi - malo po angleško, malo po
nemško, malo pa kar s kretnjami - ali pa
rišemo; če je dobra volja, se že najde na-
čin, da se sporazumemo.

Orodje prinese vsak svoje. Skoraj kot ki-
rurgi imajo tudi rezbarji cel kup orodja in
pripomočkov, od motorke za grobo ob-
delavo hlodov, do specialnih dlet različnih
oblik in velikosti, saj je za različne vrste
lesa ter za izdelavo različnih skulptur tudi
orodje različno. Les je večinoma iz dreves,
podrtih pred enim letom, saj je takega
najlažje obdelovati.

Ko gledam Rudijeve drobne rezbarske
bisere, pa skrinje, intarzije, ure, tatrma-
ne, kipe in okvirje, si poizkušam pred-
stavljati, kaj bi iz lesa znala izrezljati jaz.
Kvečjemu kak zobotrebec, ali pa morda
celo žlico, se mi zdi.

Pa se potolažim, da morajo poleg tistih,
ki znajo iz koščka lesa ali pa iz velikega
hloda izoblikovati karkoli si zamislijo,
biti tudi taki, ki potem njihove izdelke
občudujejo. Zato Rudiju želim, da mu
kip Matiasa Korvina kar najbolj uspe -
morda ga bomo pa na kakšnem izletu ali
popotovanju po Madžarski šli pogledat
tudi njegovi sokrajani.

Ida Paradiž

*Palev,
Romunija -
sv Štefan:
pred začetkom ...*

*... in proti
koncu dela*

O POKANJU

Na televiziji so v osrednjem Dnevniku predstavili mežiške strelce. Tudi v Šumcu smo o njih na kratko že pisali, a mene zanima še veliko več – zato sem za odgovore poprosila predsednika »Športnega društva Movžnar Mežica«, g. Roberta Slodeja.

Zakaj »športno« društvo je bilo prvo vprašanje. Hja, ob organiziranju in ustanavljanju sta bila edini drugi možnosti še »kulturno« in »turistično« in smo pač izbrali prvo, pravi. Pa strelci tudi ni pravilni izraz, sem izvedela. Tisti, ki streljajo, to počnejo zato, da bi nekaj ustrelili. »Mežiški movžnarji«, kakor najraje poimenujejo sami sebe, pa pokajo, me je podučil njihov predsednik. Prav, mogoče se bo sčasoma tak izraz uveljavil, ampak naj mi bo oproščeno, če se bom zmotila in uporabila med ljudmi uveljavljena izraza »streljanje« in »strelec«. V Sloveniji obstajajo še tri podobna društva: v Mislinji, na Koroški Beli in na Velikem vrhu v občini Šmartno ob Paki. Mežičarji so sicer pobudniki ideje, da bi z njimi na državnem nivoju ustanovili zvezo, a zaenkrat ta še ni zaživela. Od kod običaj streljanja/pokanja? Davno nazaj so naši

predniki s hruščem, truščem in glasnim ropotanjem odganjali zle duhove, ki naj bi bili še posebej nevarni ob spremembah letnih časov – ob prehodu zime v pomlad torej (opisuje etnolog Niko Kuret). Nekdanja poganska verovanja so se prenesla v krščanske običaje, zato streljanje dandanes označuje predvsem praznične dneve kot so: velika noč, lepa nedelja, birma, pa tudi poroka ali ponekod rojstni dan ter prvi maj.

Najbolj je bilo streljanje razširjeno pred drugo svetovno vojno. Na Šentanelu, od koder prihajata dva člana našega društva, imajo staro, črnobelo sliko strelcev. Ti so že takrat imeli posebna oblačila – z neke vrste predpasniki iz belega prta, s čipko ob strani. Sodelovanje pri taki družini je bil prestiž, saj zraven ni mogel prav vsak, prav tako so si le nekateri lahko privoščili posebno obleko.

Po drugi svetovni vojni je bilo pri nas streljanje prepovedano – najbrž zato, ker je obeleževalo predvsem cerkvene praznike. Zato ne čudi, da so stare možnarje marsikje našli skrite v zvonikih cerkva (npr v cerkvi na Pikovem) ali v farovžih. Pobudnik ponovne obuditve streljanja v Mežici je bil Franc Friškovec, ki je davno prej, kljub kontrolam žandarjev, z užitkom pokal že v Šoštanju. Tam okoli leta 1990, oziroma malo prej, so se razmere spremenile, zato je okoli sebe zbral knape, ki so znali ravnati s smodnikom, obenem je pričel zbirati tudi denar za nakup »purblna«. Običajno so ga morali prešvercati iz Avstrije.

Morda ob tem anekdota – ko je nekoč v Šentanelu maševal škof, so strelci to posebno priložnost popestrili še s pokanjem. Pa je prišla policija in takoj so morali prenehati. Potem je sledila še kazen. Denarna.

Ki pa jo je poravnal – takratni mežiški župnik, Franc Linasi! Leta 2000 se je pri Kajžarju zbralo 11 ustanovnih članov (pogoj za ustanovitev društva je bil takrat 10 oseb). Dogovorili so se, kako svoje društvo organizirati – urediti, da bo v skladu z zakonodajo. Sestaviti je bilo treba statut in vse druge akte, ki so za registracijo potrebni. Ker so možnarji opredeljeni kot orožje D kategorije (!), je bilo treba zanje pridobiti atest. Potrdilo iz Železarne Ravne, kjer se ukvarjajo z raznimi vrstami železa in torej te stvari obvladajo, ni veljalo. V Sloveniji institucije, ki bi izvajale take meritve, ni bilo. Tako ni preostalo drugega kot možnarje na šverc prepeljati v Borovlje v Avstriji, pridobiti ateste, te prevesti v slovenščino, da so za vsak možnar posebej dobili orožni list in s tem zadostili pravnim okvirom. Vsak od 50 možnarjev, narejenih iz topovskih cevi, ki jih uporabljajo Mežičani, ima svoj orožni list in kolikor je znano članom društva, je zaenkrat atestiranih možnarjev največ v Mežici.

Danes je streljanje legalno, seveda po predpisih glede glasnosti, časa ...

Take možnarje so uporabljali v 15.stoletju.

1994

Da ne pride do nesreče, je ob pokanju potrebno marsikaj vedeti. Prvi varnostni izpit, opravljen pri Rudniku Mežica, uradno ni veljal. Zato so štirje člani društva izpit za ravnanje z eksplozivnimi snovmi opravili na Ministrstvu za notranje zadeve. Nekaj jih bo tak izpit naredilo v prihodnje, v okviru društva pa prav tako vsako leto pripravijo razna predavanja. Ob tem še podatek, da doslej kakšne poškodbe ob pokanju ni bilo. Ker so organizirani kot društvo, morajo vsako svojo »akcijo« prijaviti kot »javno prireditev«. Kar ima lahko hene posledice. Od SAZASa je na osnovi take prijave prispel račun za plačilo pristojbine za izvedbo »gavdek«. Zavrnitev računa in dokazovanje ter dopovedovanje, da niso imeli veselice, je bilo pa malo manj hecno.

»Mežiški movžnarji« imajo posebna oblačila. Malo so se zgledovali po že prej omenjeni stari fotografiji, nekaj so si izmislili sami. Tako njihovo »uniformo« sestavljajo: črne hlače in bela srajca z ruskim ovratnikom, črn klobuk (podoben oglarskemu, a njihovi so

bili v Mariboru izdelani posebej za člane društva), bel predpasnik ter rdeč lajbič, ki s svojo barvo ponazarja ogenj. Sprva so z možnarji pokali starejši rudarji (morda pa ime strelci in posledično streljanje izvira od tod – pokali so tisti rudarji, ki so se spoznali na smodnik, ker so ga uporabljali na šihlu, ko so »streljali« = razstreljevali), kasneje so se jim pridružili še drugi. Dolgo je bil alfa in omega vsega g. Friškovec, ki je ob pokanju neskončno užival. Zdaj se petindvajsetim članom društva lahko pridruži vsak, ki želi sodelovati, seveda pa se mora držati vseh predpisanih pravil. Vsak nov član dobi mentorja, ki skrbi za »pripravnika«, čeprav je ta morda starejši od njega. Predvsem si želijo tistih iz srednje in mlajše generacije, da bi ohranjali tradicijo tudi vnaprej. Pa ženske, se lahko vključijo? Včasih je bila to zgolj moška zadeva ... Lahko. So že bile, trenutno jih ni.

Kje vse pokajo? Vseh 50 možnarjev istočasno uporabijo le v počastitev 1. maja na Ivarčkem jezeru. Sicer pa pokajo v Mežici, Šentanelu, pri Najevski lipi, pri Sv. Ani v Koprivni se jim je pridružil celo papeški nuncij.

Poki so lahko posamezni, ali pa jih s smodnikom, posutim v »špuro« povežejo v niz. Glede na debelino nasutega smodnika se potem možnarji sprožajo v bolj ali manj hitrem zaporedju. Strelci lahko na ta način določijo ritem pokov oziroma neke vrste melodijo.

Primeren prostor za postavitvev možnarjev je tak, da omogoča čim boljši prenos zvoka ter odmev. Če istočasno streljajo pri Kajžarju in v Šentanelu, se strelci čujejo. Prav tako se ob ugodnih vremenskih razmerah ob veliki noči čujejo poki iz Avstrije.

Pri enem pokanju porabijo 5 do 10 kg črnega smodnika. Ko je streljanje vodil še g. Friškovec, so ga pa porabili tudi po 30 kg! Ta podatek najbolj ponazarja, kako zelo je pobudnik in častni član užival v pokanju. Smodnik kupujejo v Avstriji in zdaj, ko smo v Evropi, ga domov nič več ni treba švercat.

Pa živali – jih s poki ne strašite? Ne, pravi g. Slodej. Nad travniku tik nad nami se pri Kajžarju mirno pasejo krave. Tudi srnjaki so se v zgodnjem jutru prikazali, pa

niso skokoma pobegnili, ko je zapokalo. So pa bile pritožbe ljudi. A meritve mariborskega Zavoda za zdravstveno varstvo so pokazale, da glasnost dovoljene meje ne presega. Obenem pa strelci prilagajajo pričetek – kljub temu, da bi po ljudskih običajih na veliko noč morali pričeti že ob prvem svitu (tam okoli 4.30), kakor to počnejo v Avstriji, s streljanjem prijazno počakajo vsaj do 6. ure zjutraj.

Še je ostalo vprašanj in zanimivih odgovorov, a porabila sem že dovolj vrstic, zato pustimo nekaj še za kdaj drugič.

Za konec le še to: ob iskanju podatkov za tale članek sem naletela na nekaj zanimivega. Skladatelj Peter Iljič Čajkovski je v skladbo »1812«, zloženo v čast Napoleonu, poleg orkestra vključil tudi pokanje topov / možnarjev. Pa razmišljam: Pihalni orkester v Mežici imamo, možnarje in »Mežiške movžnarje« tudi – zato moj izziv obojim: morda pa bi svojim sokrajanom ob kakšni posebni priložnosti skupaj pripravili presenečenje.

Ida Paradiž

DRUGI MAJ pri Šahmanovem bunkerju

Mežiško združenje borcev za vrednote NOB in krajevna organizacija ZB Leše od leta 1999 vsako leto 2. maja organizirata srečanje kot spomin na dogodek iz NOB, ki se je zgodil 7. 2. 1945 na območju Mučevega pod Kranjčevim vrhom v Šahmanovem bunkerju.

Organizacijo srečanja si delita izmenično in z namenom, da ta dogodek ne bi odšel v pozabo, saj se je zgodil še v času, ko sta bila svoboda naše narodnosti in jezika ogrožena in ne tako samoumevna kakor danes.

Na kraju samega dogodka stojita brunarica in spomenik. Brunarica ni prvotna, ampak je postavljena druga, stoji pa na prvotnem kraju.

Spomenik je bil postavljen in odkrit 4. 7. 1947, brunarica pa je bila postavljena aprila 2011. Oba objekta vzdržuje občina Mežica.

Avtor teksta na plošči spomenika je bil dr. Franc Sušnik.

Tekst pa se glasi:

Franc Šahman – Žagar, 1895

Julka Božič – 1922

Borca za bratstvo svobodnih ljudi

Z njuno krvjo posvečen je ta kraj

7. 2. 1945

V samem programu na srečanju je g. Ovnič predstavil izvlečke takratnega dogodka iz spomina tedanjega udeleženca tragedije g. Janeza Šterna. G. Štern je dogodek opisal in prav je, da sledimo njegovemu napisanemu spominu.

Citat: SPOMIN na leta, ko se slovenski narod ni smel greti ob domačem ognjišču. To je bil čas ponižanja, zatiranja, čas okupacije. Obsedena zver Hitler s svojimi pajdaši je slovenskega človeka preganjala, mučila, slovenska beseda je bila popolnoma prepovedana. Prvi dan okupacije, 6. 4. 1941, je moj oče rekel, ko so se nekateri še veselili in s ponosom gledali nemško armado, ki je korakala brez vsakega odpora po Mežici. »Ne veselite se, žal vam bo za to veselje, na lastni koži boste občutili škornje nemškega

okupatorja.« Že čez nekaj dni so se začele aretacije najbolj zavednih Slovencev. To je trajalo vsa štiri leta okupacije z vedno večjim pritiskom. Skoraj ni bilo družine, da jih ne bi na kakršenkoli način prizadeli. Velika sreča je bila, da so slovenski rodoljubi začeli takojšen odpor proti okupatorju. Pri nas na Koroškem so se prvi partizani pojavili že jeseni leta 1942, kateri so prišli iz zasavskih revirjev. Takrat so jih imenovali Gošarji. Fantje iz Črne in tudi ostalih krajev so takoj vstopili v to enoto. V mesecu marcu 1943 pa je bil formiran prvi vzhodnokoroški bataljon. Začel se je množični odpor. Aktivisti so organizirali ilegalne terenske odbore OF, vsa Koroška je bila na nogah. Tako je bil leta 1943 ustanovljen odbor OF za Mežico, za katerega je odgovarjal sekretar Franc Šahman – Žagar, njegov pomočnik pa je bil Jože Ledinik, po domače Ladinik s Plata. Prav tako so bili določeni referenti – za mladino sta bila zadolžena mladinska aktivista Mira iz Mežice, ter Taško Moličnikov iz Mežice. Za prehrano Kosov Zep iz Podgore. Za kurirske posle pa Jože Triplat, Martin Vrčkovnik iz Mežice. Martin Vrčkovnik je kot kurir padel že jeseni leta 1944 pri Studenčniku v Volinjaku. Kuharica je bila Julka Božič, Kajžerjeva rejenka, ki je bila prej kuharica v Celovcu. V letu 1944 pa je prostovoljno prišla v partizane. Delo na terenu je potekalo tekoče, brez izdajalcev vse do 7. 2. 1945. Do jeseni, novembra tega leta, smo se oskrbovali na kmetiji pri Kranjcu v Platu, ko pa je bilo tam požgano, so domače izselili v lager v Nemčijo. Mi pa smo se preselili v Šahmanov bunker Mučevo. Sodeloval je kurir iz Mežice, ki je vzdrževal vezo od Javorja do Prevalj, v mesecu novembru, ko je zapadel sneg, pa je pobegnil domov k materi. Kmalu smo izvedeli, da ga je mati prijavila policiji – začel je hoditi na delo v rudnik brez vsakih posledic. Za novo leto 1945 smo ga obiskali na domu, toda mati je rekla, da nič

ne ve, kje je. Ker pa smo vztrajno zahtevali, da se prikaže in da vemo, da je doma, ga je poklicala iz skrivnega bunkerja pod podom kuhinje, v kateri smo sedeli. Iz strahu se je prikazal. Obljubili smo mu, da je lahko čez zimo doma, vsled visokemu snegu, saj tako ne more opravljati kurirskega posla. Ko pa bo zime konec, pridemo ponj. Toda mati ga je pregovorila, da se je sredi januarja 1945 prostovoljno javil v gestapo v Dravograd. 6. februarja pa je prišel z gestapovci in približno 100 policaji v spremstvu Gruppenleiterja Hreca iz Mežice v Žerjav. Tam so se izkrcali iz avtomobilov, krenili na pohod proti našemu bunkerju, za katerega je vedel bivši kurir. Ker je bil bunker na zelo samotnem kraju, obdan z visokimi prepadnimi stenami, ponoči nismo imeli straže. Z lahkoto so obkolili bunker, postavili mitraljeze in se že približevali vratom bunkerja. 7. 2. 1945 ob 6:30 je šel naš borec Dušan Korošec po stezi iz bunkerja proti stranišču. Vsled visokega snega je bila pot do stranišča očiščena, tako, da je bilo na vsaki strani poti po 2 metra snega – pravi tunel. Ko se je Dušan približeval stranišču, je slišal škripanje čevljev pred sabo in na stezi vmes videl črne lise, kar pa je bila verjetno brzostrelka. Ostalega ni videl, saj so bili policisti zamaskirani z belimi haljami. Vrnil se je v bunker in zavpil: »Švabi so tu.« V tem času so že začeli streljati z vseh strani z rafali na bunker (3 mitraljezi, brzostrelke in puške). V bunkerju je zavladala popolna panika. Borci smo zaradi vročine, posledice kuhanja v bunkerju, bili le v spodnjem perilu. Takšni smo se začeli umikati od bunkerja. Naokoli je bil krvav sneg, saj je bilo nekaj partizanov že ranjenih. Franc Šumah je takoj obležal pod smrtonosnim rafalom. Kuharica Julka pa je stokala pod drevesom, ker je dobila rafal preko trebuha – vpila je in zmerjala naciste in policiste z najhujšimi kletvicami. Sam ne vem, kako mi je uspelo pobegniti iz tega pekla, saj je bila za bunkerjem cca. 100-metrška huda strmina. Verjetno sem se moral plaziti pod snegom, sicer bi me videli in ubili. Ko pa sem prišel prek grebena, sem bil popolnoma omagan in se usedel za bližnjo smreko. Mislim sem, da sem ranjen

v prsi, saj sem čutil hudo bolečino, kri pa je tekla po vsem telesu. Nato sem zagledal tovariša Dušana, kateremu je prav tako uspelo pobegniti prek grebena. Klical sem ga z mahanjem rok, naj pride do mene. Rekel sem mu, da sem ranjen v prsi, ko pa me je pogledal, je ugotovil, da na srečo kri teče le iz obraza in rok in tako je bolečina takoj prenehala. Koža na obrazu in rokah je bila zaradi plazenja pod snegu vsa odrgnjena in od tod toliko krvi. Takoj sva pričela pohod onemoglih po celem snegu. Gazila sva od 6:30 pa do 12. ure. Ko sva prišla do Obera – mojega doma, so tam že bili obeščeni od zgornjih sosedov, da je bil bunker napaden. Domači so vedeli, da bodo v najkrajšem času aretirani s strani Nemcev. Pod hišo sva opazovala domače, kako so pred hišo pripravljali prtljago v slučaju aretacije. Ko pa so naju zagledali, so bili vsi vzhičeni, kako je mogoče, da sta pol oblečena preživela tako razdaljo. Tako sva preživela ta popoldan pri nas doma, se za silo oblekla, zvečer pa odcapljala preko hribov na drugo stran proti Prevaljam. Že naslednji večer je policija prišla aretirati mojega očeta, starčka, starega preko 70 let. Slučaj je nanesele, da so bili prav v tem času v hiši pri večerji štirje borci VDV bataljona, ki so imeli nalogo pregledati varnost ceste iz Mežice proti Žerjavu, saj naj bi zvečer tod krenil bataljon s Plata na področje Pece. Ko so policisti pričeli trkati na

vhodna vrata, je oče vprašal, kdo je, zunaj pa so se oglasili policisti, rekoč: »Machen Sie sofort auf!« Oče ni odprl, pač pa je takoj v kuhinji posvaril fante, naj bežijo pred policijo, ki je pred vrati. Fantje so zbežali na podstrešje, dva od teh, Hektor in še en soborec, sta ušla, saj sta poznala hišo, dva pa so ujeli na podstrešju. Čez nekaj minut so prignali zvezana v kuhinjo, k njima zvezali očeta, jih nekaj časa pretepali in odpeljali na Gestapo v Dravograd. Tisti večer je bilo aretiranih veliko Mežičanov, mislim, da okoli 30 oseb, katere so najverjetneje izdali dokumenti v bunkerju in aretirani partizani. Tako je bilo konec naše epopeje na mežiškem terenu. V bunkerju nas je bilo 11 partizanov.

Pobegnili smo:

1. "Srečko" – Janez Štern, Oberov s Plata
2. "Gusti" – Avgust Ladinik, Ladinikov s Plata
3. "Dušan" – Rado Korošec iz Savinjske doline

Ujeti so bili:

1. "Jože" – Jože Ladinik s Plata
2. "Taško" – Močivnik iz Polene
3. "Jože" – Jože Triplat iz Polene
4. "Zep" – Kosov iz Podgore
5. "Mira" – natakarcica Pri Vivodu iz Mežice
6. "Mojca" – Marija Raztočnik, Kranjčeva s Plata

Pri bunkerju so padli:

1. "Žagar" – Franc Šahman iz Mežice
2. "Julka" – Kajžerjeva s Plata

Do kapitulacije ni bilo več organizacije OF na tem področju.

Srečanja so se udeležili pohodniki iz smeri Leš, preko kmetije Kranjc in iz smeri Mežice mimo kmetije Ladinik.

Srečanja se je udeležilo preko 100 pohodnikov, med njimi tudi poslanka Slovenije v Evropskem parlamentu, Tanja Fajon, ki je v kratkem pozdravnem nagovoru izpostavila svoje videnje Evrope in naše sobivanje v njej.

Po srečanju, ki mu je ponagajalo vreme, smo udeleženci odšli h kmetu Kranjcu, kjer je bilo druženje in kjer so se udeleženci okrepčali z golažem, ki ga je organizirala občina Mežica.

Člani združenja borcev za vrednote NOB in drugi se redno udeležujemo te slovesnosti, saj menimo, da je to tudi eden izmed načinov ohranjanja polpretekle zgodovine in bo z ohranjanjem spomina tudi živela in ostala.

Jožef Libnik

VODENJE DOMA NA PECI V SEZONI 2014 MALO DRUGAČE

Problem vzdrževanja planinskih domov je vedno bolj pereč za večino planinskih društev v Sloveniji, katera imajo v lasti objekte, kar se lahko zasledi tudi iz poročil gospodarske komisije pri Planinski zvezi Slovenije.

Tudi v Planinskem društvu Mežica se srečujemo s problematiko vzdrževanja objektov, ki zahtevajo vedno večje investicije, katere pa le s težavo sami izvajamo. Velik problem nastaja tudi zaradi pomanjkanja kadra oz. ljudi, ki bi bili pripravljeni za prostovoljno delo. Vse to nas sili, da smo pričeli drugače razmišljati in poskušamo naše delo reorganizirati.

Naša naloga je, da naše postojanke živijo in obratujejo naprej in se razvijajo. Zadovoljiti moramo vse zahteve in standarde, zaustaviti moramo propad lastnine, katera ni naša in jo moramo zapustiti novim, mlajšim generacijam.

Če se pogovarjamo o turizmu, so naše planinske postojanke prav to – turizem. Zmotno je mišljenje, da je naša dolina industrijska. Ceste res niso najboljše, toda

kljub temu imamo potencial v turizmu, katerega prepoznavna vedno več ljudi. Naša zgodovina je bogata, narava lepa in ljudje prijazni. Smo na pravi poti in v to moramo verjeti. Peca in Dom na Peci s Kraljem Matjažem sta simbol Mežiške doline. Lokacija same planinske postojanke se nahaja v parku Natura 2000 in GEO parku Karavanke. Trudimo se s promocijo Pece, pridobili smo certifikat Okolju prijazna koča, izdelane imamo promocijske panoje, postavljeno imamo spletno stran z bogatimi podatki in ponudbo. Prav tako se povezujemo z občino Mežica in Črna na Koroškem, kot tudi z ostalimi ustano-

vami na nivoju regije – RRA za Koroško, PODZEMLJE PECE, KOROCIV, ALP PECA, LAS za Mežiško dolino ...

Naše delo, razmišljanje in programi postajajo prepoznavni in zanimivi. Imamo cilje, za katere verjamemo, da nam bodo uspeli, verjamemo v timsko delo, v povezovanje in ljudi.

Zimsko dežurstvo v Domu na Peci v sezoni 2013/2014 se je pokazalo kot zelo uspešno. Objekt je bil preko zime dobro vzdrževan, kar gre zahvala vsem, ki so na domu dežurali. V sezoni 2014 bomo Dom na Peci vodili drugače, kot prejšnja leta. UO PD Mežica je mnenja, da je čas, da poskusimo s spremembami in da postojanko vodimo kot Planinsko Društvo Mežica.

Oskrbnika za Dom na Peci imamo izbrana in to je g. Srečko Golič iz Celja.

Zakaj smo se odločili, da dom upravljamo sami:

- Obnašati se moramo tržno, tako bomo Dom na Peci in Peco lažje predstavljali in promovirali.
- Lažje se bomo povezovali in pogovarjali z inštitucijami, ki delujejo na področju turizma v naši regiji, kot tudi v Sloveniji.
- Vzdrževanje doma bo boljše in pod večjim nadzorom.
- Cene in ponudbo bomo oblikovali kot društvo in upoštevali pripombe in želje pohodnikov.
- Cilj nam je postati okolju in družinam prijazna koča, v njej zgraditi interaktivno GEO učilnico in postaviti plezalno steno, gradimo brezžični internet, postavljamo spletno kamero in uvajamo modernejši način poslovanja in vodenje e-knjige gostov.

- Naš cilj je, da se Dom na Peci obnavlja in vzdržuje, da sledimo standardom in da smo v planinskem prostoru prepoznavni.
- Dom na Peci moramo našim zanamcem zapustiti urejen in z dobrim imenom.
- Preprečiti moramo izčrpavanje objekta.

Peca in Dom na Peci morata biti Mežičanom in zgornji Mežiški dolini v ponos. Po gori Peci smo prepoznavni, z njo je povezano naše življenje skozi zgodovino. Stoletja je dajala ljudem zavetje, jih preživljala in varovala, zato mora biti naš ponos tudi v prihodnje. Prav je, da v naše vrste povabimo nove ljudi, ki imajo radi naravo in goro Peco. Lepo povabljeni na Peco.

Planinsko društvo Mežica

MEŽIČARJI PO SVETU

Ida Paradiž

TOKRATNI OBISK NAJ NAPOVEM Z ENO SAMO BESEDICO: OLE! – PA BO VSEM JASNO, KAM SMO NAMENJENI.

Kdo ste in kje živite?

Ime mi je Henrik Vačun. Živim na severu Španije, v provinci Navarra. Natančneje v Vian(i)a.

Kako dolgo ste že tam in zakaj ste tja odšli?

Tukaj živim že 16 let. Moral sem spremeniti okolje, v katerem sem živel. Preprosto zato, ker sem „vstopil“ v obdobje v mojem življenju, kjer je

bilo vse nekako izgubljeno in zmedeno. Rabil sem spremembo, tako ta pravo, globoko, kjer je moralo biti vse novo in drugačno. Odločil sem se za Španijo. Nisem poznal kulture Špancev, še manj pa jezika. In to je bilo pač tisto ta pravo, kar sem jaz takrat iskal, rabil in hotel. Življenje s smislom in polno avantur.

V čem se nov kraj in vaše zdajšnje življenje najbolj razlikujeta od tistega prej?

V vsem. Kraj, kjer živim, je majhen in prijeten. Ne maram velikih mest. V mojem življenju pa je sedaj red in disciplina, to kar mi je vedno manjkalo.

Kaj vam je tam najbolj všeč?

Ljudje in narava. Navarra je del Baskije. Zame je to eden izmed najlepših delov Španije. Razlika je tudi v gospodarstvu in seveda tudi v politiki. Ko enkrat skleneš prijateljstvo z enim Baskom, imaš prijatelja za vse življenje. Ni lahko tujcu vstopiti v ta krog, ko pa vstopiš, pa to pomeni, da si eden izmed njih.

Kaj najbolj pogrešate?

Mogoče vas bo presenetil

odgovor. Nič. Vem, da je moja družina v Mežici dobro in s tem sem zadovoljen.

Kako pogosto se vračate/prihajate na obisk v domovino?

Zelo poredko. Zadnje čase vedno manj.

Kako vidite Mežico, ko pridete domov?

Mislím, da se stvari in ljudje spreminjajo. Bodisi tu, tam ali kjer koli že. Stvari so se spremenile, od kar sem jaz odšel iz Mežice, le upam lahko, da na boljše.

Živi blizu vas še kaj Slovencev / Korošcev? Se srečujete?

Ne, tu okrog ne živi nihče iz Slovenije.

Ali v trgovinah najdete tudi kakšne izdelke iz Slovenije?

Edino, kar sem videl slo-

venskega tukaj v trgovinah, so gospodinjski aparati Gorenje.

Kaj vedno odnesete s seboj, ko se vračate z obiska v domovini?

Če pa je kaka stvar, ki je v Španiji ni, je pa odlična v Sloveniji, je to bučno olje.

Tipična jed / pijača / kakšen poseben običaj v novi deželi?

Zelo veliko jih je. Meni osebno je najboljši meni jabolčnika ali po koroško mošta. Klobasa skuhana v moštu, tortilla z osličem, ocvrt oslič s praženo

papriko, kilogramski goveji zrezek na žaru, ena grča mošta, za sladico pa ovčji sir s kutinovo marmelado in orehi. Ne moremo pozabiti največje fieste na svetu, San Fermin v Pamploni.

Poslušate slovensko glasbo?

Ne poslušam je. S tem nočem reči, da v Sloveniji ni dobre glasbe. Meni je bolj všeč Španska.

Kako obvladate tuj jezik?

Primer kakšne besede s prevodom ...

Lahko bi rekel, da nimam težav s tem. Y con las

mismas me despido atentamente. Un fuerte abrazo para todos. In s tem bom tudi končal. Lep pozdrav vsem.

Bi še dodali kakšno zanimivost, misel, sporočilo ...?

Španci imajo en pregovor, ki mi je zelo všeč. Pravi: Uno no es de donde nace, sino donde pace. Nisi od tam kjer si rojen, ampak od tam, kjer živiš. Hasta la vista amigos!

Nogometaš Tadej Trdina

V PRVOLIGAŠU IN KMALU NA TEKMI PROTI CHELSEAJU

Ko sem se odpravljala na kavico z našim sokrajanom, 26-letnim Tadejem, sem razmišljala o tem, da še nikoli nisem imela intervjuja s kakšnim nogometašem – še posebno pa ne s tako odličnim, kot je Tadej Trdina – in da le ne bom spraševala kakšnih neumnosti, ker, roko na srce, ne spadam med največje poznavalce nogometa. A Tadej mi je prijazno in z veliko vnemo odgovoril na vsako vprašanje, tako da se mi je na koncu pogovora zdelo, da bi ga lahko vprašala še tisoč stvari.

Igra v avstrijski prvi ligi, kmalu se bo pomeril na tekmi proti enemu od evropskih velikanov, njegovi uspehi se kot za stavo vrstijo drug za drugim in le še vprašanje časa je, kdaj bo postal pomemben člen slovenske reprezentance. Celo v videoigri FIFA se lahko za žogo podite prav v Tadejevi vlogi. Presenetil me je ne le kot izjemno prijeten sogovornik, ampak tudi z načinom, kako govori o svojih uspehih – neprevzetno. Takoj sem vedela, da ga bomo še dolgo vzhičeno spremljali na malih zaslonih in navijali zanj na tribunah pomembnih stadionov. In da to nikakor ni njegov zadnji večji intervju. O Tadeju se bo še veliko pisalo.

Začniva z zelo predvidljivim vprašanjem, prek katerega pa nekako res ne moreva – kdaj si začel igrati nogomet?

Nogomet sem začel igrati pri desetih letih, zanj pa me je navdušil moj oče, ki je prav tako nogometaš. Z njim sem veliko hodil na tekme in rekreacije.

Kdo je bil tvoj prvi vzornik?

Takrat je bil Ronaldo (Luís Nazário de Lima Ronaldo), zdaj je moj vzornik

GEPA

vsekakor Zlatan Ibrahimović – odličen je v vseh pogledih.

In kje si začel igrati?

Zanimivo je, da nikoli nisem igral v Sloveniji. Oče je bil trener pri SAK-u, tako da je bil to tudi moj prvi klub.

Je bilo težko usklajevati šolo in treninge?

Na začetku to sploh ni bilo naporno. Treninge sem imel od tri- do štirikrat na teden, samo popoldan. A sem veliko treniral tudi sam, ker sem imel določene cilje, za katere sem se trudil – in so se mi sedaj uresničili. Obiskoval sem strojno-tehnično šolo, potem tudi višjo za inženirja, a se nekako ni izšlo in moral sem se odločiti. Sklenil sem, da je za šolo vedno čas, pri nogometu pa so pomembna leta in čas se izteka. Vsekakor upam, da bom lahko čim dlje igral na profesionalnem nivoju.

Ravnokar si podpisal pogodbo za Wolfsberger AC. Kakšna je bila pot do tja?

V SAK-u, kjer sem igral do leta 2008 nisem imel veliko priložnosti, zato sem se odločil za drugo pot, šel sem v nižjo ligo, da sem se lahko izkazal. Od malih nog sem bil obrambni igravec, ko pa sem prišel v Ruden, sem bil obrambni pol leta, potem pa me je trener Franz Polanz, ki je tudi zaslužen za moje napredovanje, vprašal, kaj sploh delam v obrambi, saj sem vendar rojen napadalec. In od takrat dalje sem v napadu. Ko sem šel od SAK-a, sem začel v 6. ligi – bili smo prvaki, dal sem 27 golov. Z Rudnom smo se takrat uvrstili v 5. ligo, kjer sem dal 30 golov – in spet smo bili prvaki, uvrstili smo se v 4. ligo, dal sem 31 golov. Na lestvici smo bili 11., in sprevidel sem, da s to ekipo višje ne moremo, zato sem šel igrat v Kalsdorf v 3. ligo. Takrat sem v pol sezone dal 14 golov, po-

tem pa so se začela zanimanja za profesionalno pot. Opazil me je trener Grödiga, ki je takrat igral v 2. avstrijski ligi, ki se po nemško imenuje Erste Liga. Ko sem prišel, so bili tretji na lestvici; imeli so cilje za uvrstitev v 1. ligo. Ko sem bil tu pol sezone, sem prispeval 5 golov in uvrstili smo se v 1. ligo. Najbolj mi je ostalo v spominu, ko sem prispeval odločilen gol za uvrstitev v Bundesliga. V sezoni 2013/2014 v Bundesligi pa sem odigral na 21 tekmah, zadel sem 9 golov in 3 asistenc.

To je vsekakor izjemen rezultat.

Če mogoče dodam še eno zanimivost – da, glede na to, da sem v Bundesligi odigral manj kot 1200 minut. Za nami je bila zelo uspešna sezona, na koncu smo pristali na 3. mestu, kar nas je uvrstilo v evropska tekmovanja.

Si si kdaj predstavljal, da boš dosegel takšen uspeh?

Ne, predstavljal si ga nisem – a upal sem vedno. Vendar sem si sedaj, ko sem te cilje dosegel, postavil nove.

Če se izrazim v žargonu športnih novinarjev, ne boš spal na starih lovorikah.

Nikakor. Moja želja je nemška liga. In seveda – da bi dobil poziv za slovensko reprezentanco.

Na katerega od svojih dosežkov si najbolj ponosen?

Pravzaprav na vse. In seveda na to, da mi družina in punca ves čas stojijo ob strani. Oni mi dajejo največ podpore in spodbud.

Spremljaš slovenski nogomet?

Žal za to nimam dovolj možnosti. V Salzburgu, kjer sva žive-la s punco, sva imela od slovenskih televizijskih programov le Slovenijo 1 in Slovenijo 2, pa še ta programa so zaprli, če

GEPA

sem edini Slovenec tudi v WAC. V vsej Bundesligi smo le trije Slovenci – Kevin Kampl, Robert Berić in jaz.

Kakšni so avstrijski navijači?

Ti se razlikujejo od kluba do kluba. Rapid, na primer, ima največ privrženec in moram dodati, da je enkraten občutek, ko igraš proti takšni ekipi, ki jo ljudje tako zavzeto podpirajo. Gledanost avstrijskega nogometa je izjemna, ko smo igrali v Salzburgu, nas je spremljalo okoli 16.000 gledalcev – to je čisto drugačen občutek, kot če jih na tribunah sedi 500. In tega se moraš navaditi, a to pride iz tekme v tekmo. Nogomet je v Avstriji medijsko veliko bolj izpostavljen kot v Sloveniji.

Se ti že obeta kakšna pomembna tekma z novim klubom?

Da, 23. julija v Celovcu igramo proti slovitemu Chelseaju. To je nekaj takšnega, kar lahko vidiš samo po televiziji, izjemno je že, če tekmo vidiš v živo. A da igraš z njimi, je nekaj skoraj nepredstavljivega.

In to se ti bo sedaj uresničilo.

Da, še nikoli nisem igral proti takšnemu velikanu, kot je Chelsea. Igrali smo proti številnim odličnim nemškim klubom, a nihče seveda ni bil tak kot Chelsea.

Za kateri klub pa sicer navijaš?

Real Madrid.

Okej, vidim, da je vprašanje o tem, za kateri klub si navijal na finalni tekmi lige prvakov, Atletico ali Real Madrid, odveč.

(se nasmehne) Itak.

Ali kdaj tudi zamenjaš vlogi – da se v tekmi ne le boriš, ampak si jo tudi sproščeno ogledaš?

Žal, za to nimam časa.

In na kateri tekmi bi se najraje videl v vlogi navijača?

Vsekakor si najbolj želim ogledati tekmo Reala – in si jo bom, seveda, ko mi bo to dopustil čas.

Kdo je zate junak Reala?

Cristiano Ronaldo.

Bi proti njemu tudi najraje odigral tekmo?

Tudi, a še raje proti Ibrahimoviću. To bi bilo kot uresničitev najbolj skritih otroških sanj.

Kako pa si se navadil na to, da večino časa preživiš v tujini? Si jo že nekako sprejel za tvoj drugi dom?

Na dom sem zelo navezan. A moram

so bili na sporedu športni dogodki, tako da nisem mogel spremljati vseh tekem. Če morda dodam – moja želja je tudi, da na zelenicah ne bi utrpel večjih poškodb.

Si do sedaj že imel kakšno večjo poškodbo?

Ne, na srečo večje še ne, sedaj me malo boli prepona, zato imam zaenkrat poseben program, upam, da bo poškodba čimprej odpravljena.

Če se vrneva h Grödigu – verjetno imaš na ta klub le dobre spomine.

Res je, bilo je odlično, a na moj naslov je prišla dobra ponudba od WAC. Bilo je sicer več ponudb, a po posvetu s starši in punco Mašo sem se odločil za WAC. Wolfsberg je blizu meje, a to seveda ni bil razlog za mojo odločitev. Odtehtala je želja po novih izzivih, mislim, da lahko pri tem klubu dobim ogromno priložnosti, da se bom lahko izkazal, čeprav je konkurenca zelo dobra. Pogodbo sem podpisal za dve leti, začnem 1. junija.

Kako pa si se ujel z ekipo Grödiga?

Bili smo izjemno dobra ekipa. Zelo smo se razumeli.

So bile tudi kakšne težave?

Ne, bil je le en problem, ki smo ga imeli zaradi stavniške afere.

Mi lahko malce pojasniš?

Takrat so suspendirali 2 igralca, ki sta prirejala izide. Vsi smo mislili, da bomo padli na lestvici, a smo stopili skupaj in tako smo bili še močnejši, nič nas ni moglo vreči iz tira.

Torej je bila ta slaba izkušnja na nek način tudi dobra.

Res je. Sklenil sem tudi številna nova prijateljstva. Razumeli smo se vsi v ekipi, a je tako, da si s kom pač bolj povezan kot z drugimi – tako, kot je povsod v življenju. Z nekaterimi igralci smo se družili tudi v prostem času. V Rudnu sem imel zelo dobre odnose, ohranil sem stike, šel sem si ogledat tudi njihovo tekmo, na katero so me povabili. Do sedaj, na srečo, nisem imel nobenih slabih izkušenj.

Je med tvojimi soigralci tudi kakšen Slovenec?

V SAK-u so, seveda, saj je slovenski klub, tudi v Rudnu je bilo veliko Slovencev, ko pa sem šel v Kalfdorf, ni bilo nobenega. Tako sem bil primoran razumeti in govoriti nemško, zato sem se jezika zelo hitro naučil. Zaenkrat

Katerega trenutka ne boš nikoli pozabil?

Najboljši občutek je bil, ko sem dal dva gola proti Rapidu, saj je to klub s tradicijo in je nekaj povsem drugega, če gol zabiješ kakšnemu klubu z ne tako zvenečim imenom. Ja, teh dveh ne bom nikoli pozabil.

Kakšne pa imaš načrte po koncu nogometne kariere?

Večjih načrtov sicer še nimam, po koncu kariere pa bi se rad preizkusil tudi kot nogometni trener.

Nam zaupaš, ali imaš že kakšne oboževalce?

Ja, jih je že precej, ves čas mi pišejo otroci, ki me prosijo za drese – te bi radi imeli vsi! Ko sem šel v Salzburg v nakupovalni center, so me ljudje ustavljali, z Mašo so naju poznali vsi sosedje. Vse bolj me poznajo tudi na Koroškem.

Kaj pa oboževalke?

Hehe, teh pa zaenkrat še ni.

Torej punce Maše (na sliki levo) ni treba kaj skrbeti. Je tudi ona navdušena nad nogometom?

Seveda ne. Maša je zelo navdušena nad nogometom, spremlja in vzpodbuja me na skoraj vsaki tekmi.

Opazila sem, da je tvoj profil tudi v videoigri FIFA, tako da se lahko fiktivno preobrazimo v tebe in igramo v tvoji vlogi!

(se nasmehne) Da, obraz so sicer malce zgrešili, kopačke pa so točno takšne kot na prvih dveh tekmah.

S kopačkami, ki jih nosiš sedaj, pa ti želim veliko golov.

Tadej, hvala za prijeten pogovor.

Nina Petek

Foto: GEPA
in osebni arhiv

priznati, da sem se nekako navadil. Z družino se slišimo prek skypa, telefona ... Po vsaki tekmi se slišiva z očetom, da mi pove, kaj sem delal narobe, kaj bi lahko izboljšal ... Veš, ni tako, da bi me oče samo hvalil in hvalil – seveda me tudi pohvali, a je predvsem kritičen.

Oče ima še kako prav.

Da, le če veš, kakšne napake delaš, jih lahko odpraviš in postaneš boljši.

Kako pa izkoristiš tiste minutke, ki jih ne nameniš nogometu?

Ne ostane mi veliko prostega časa. Treninge imam dvakrat na dan, pri pripravah celo trikrat, tako da imam

predaha le en dan na teden. V tem času pa rad grem na sprehod, na kakšno kavico – da malce odmislim vse.

V svetu nogometa je precej omejitev, tudi glede hrane, mar ne?

Posebne jedilnika sicer nimam, a precej omejitev je na dan tekme in pred njo, ko smo v karanteni v kakšnem hotelu in imamo določen urnik. Če je tekma kje daleč, moramo v karanteno že prej.

In kakšni so občutki pred tekmo?

Nikoli nisem povsem sproščen, to ni mogoče. Sem sicer miren, a nekje globoko v podzavesti se kopiči adrenalin, napetost.

GEPA

GEPA

Ježkova poezija

Od leve
Marjeta Zvonar Hohnjec,
Peter Peruzzi,
Erika Žagar
(Foto: Tončka Vuk)

Društvo Literarno gledališče Treska Mežica že vrsto let sodeluje v projektu Teden vseživljenjskega učenja. Letos smo se mu pridružili z literarnim večerom »Ježkova poezija«, na katerem smo predstavili življenje in literarni opus (s poudarkom na pesništvu) Frana Milčinskega – Ježka.

Frane Milčinski – Ježek je bil eden najbolj vsestranskih slovenskih umetnikov 20. stoletja. Pisal je pesmi, pravljice, radijske igre, scenarije (tudi za prvi slovenski film, *Kekec*), besedila za popevke, šansone, skeče ... Leta 1975 je prejel Prešernovo

nagrado za življenjsko delo, RTV Slovenija pa v njegov spomin vsako leto podeljuje Ježkove nagrade. Mi smo se ga spomnili z večerom, posvečenim predvsem njegovi poeziji. Večer je pripravil Peter Peruzzi, sodelovali sta še Erika Žagar in Marjeta

Zvonar Hohnjec. V dvorani Gostilne Krebs je 17. 5. 2014 tako bilo slišati lepe, hudo-mušne, trpke in vesele Ježkove pesmi, ki kljub letom, ki so minila od avtorjeve smrti, še vedno pridobivajo nove bralce in njihovo naklonjenost. (A.V.)

»Dober vzgojitelj mora imeti veliko srce, čustveno inteligenco in srčno kulturo.«

Z začetkom letošnjega leta je sklenila svoje službovanje dotedanja vodja Vrtca Mežica, Milena Konečnik, niti vodenja enote pa je prevzela Tanja Bivšek. Za Tanjo se mi je vedno zdelo, da mora biti vzgojiteljica, ki jo imajo otroci radi – nasmejana, komunikativna, jezikava, odločna, s smislom za humor in smislom za dobro v svetu. Po svoje skromna, pa vendar ambiciozna. Taka, da jo enostavno moraš imeti rad. A zakaj? Preberite spodnje odgovore, meni so predvidevanja o njej samo potrdili.

Jerneja Vertačnik

Kako je Tanja Bivšek postala vzgojiteljica? Kaj te je prepričalo v to odločitev?

Sem človek, ki ima pozitiven, radosten odnos do življenja. Predvsem pa posluh in občutek za ljudi. Že od nekdaj sem uživala v družbi otrok. V družbi nepokvarjenih in iskrenih malčkov in globoko v sebi vedela, da bom nekoč njihova vzgoji-

teljica. Če te nekaj osrečuje in delaš s srcem, gre za očitno izmenjavo energije ... Če tega nimaš, ne moreš biti vzgojitelj. Otroci so kot spužve, ki srkajo iz okolja.

S čim se ukvarjaš v prostem času, kaj te razveseljuje?

Ker iščem srečo v majhnih stvareh, me osrečuje, razveseljuje že hvaležen nasmeh, prijazna, iskrena beseda,

topel objem in sladek poljubček.

V prostem času prepevam pri ženskem pevskem zboru Alenčice in igram kitaro. Že od nekdaj mi je bila blizu ljudska pesem. V času odrasčanja sem srečevala ljudi, ki so mi znali približati in v meni vzbuditi zanimanje za ljudsko izročilo. Ob tej priložnosti se bi rada zahvalila svojim staršem, babici Vidi, moji najljubši učiteljici Slavici Mauhler in dolgoletni vodji ansambla Strun izpod Pece, katere član sem bila od sedmega leta naprej, Mari Dretnik.

Katere značajske lastnosti mora imeti dober vzgojitelj?

Predvsem mora imeti veliko

srce, čustveno inteligenco in srčno kulturo. Tega se ne da naučiti. To preprosto nosiš v sebi, globoko v srcu, duši ...

Prosim, če opišeš svojo profesionalno pot.

Po končani gimnaziji sem se vpisala na PF v Ljubljani, smer vzgojitelj predšolskih otrok, kjer sem višješolski študij tudi uspešno zaključila. Čez dobro leto so mi ponudili delo pomočnice v Mežiškem vrtcu, kmalu pa sem prevzela delo vzgojiteljice v predšolskem oddelku. Šestnajst let sem opravljala svoje poslanstvo na način, da sem se trudila zagotoviti vsakemu otroku optimalne pogoje za nje-

gov razvoj in igro. Skušala vzbuditi občutek topline, varnosti, zaupanja, iskrenosti, radosti in nenazadnje ljubezni. Torej, na svoji poklicni poti sem spoznala, da je premalo, če te delo z otroki samo veseli. To ni služba, kamor prideš, ker si se malo zmotil pri študiju in zašel s poti ... in si potem tam za kazen do pokoja. To prisiljeno prestajanje kazni prenašaš na otroke, sodelavce, starše ...

Pred tremi leti pa sem začutila potrebo po dodatnem izobraževanju. Vpisala in dokončala sem dodiplomski visokošolski študijski program predšolske vzgoje. Izkušnje in znanja, katera sem pridobila z leti, sem uspešno nadgradila z novimi strokovnimi znanji. Rada bi se zahvalila naši bivši vodji, Mileni Konečnik, za vso podporo in zaupanje. Ob njej in z njo sem vzljubila ta poklic.

Zakaj se vzgojiteljica, ki jo imajo otroci radi, odloči za mesto vodje enote, kjer vemo, da je manj dela z otroki in več organizacijskih zadev?

To je bila zame najtežja odločitev v mojem življenju. Vsaka sprememba je dobrodošla, sem si mislila. Novi izzivi, življenjska prilo-

žnost, težave z glasilkami, podpora družine, bivše vodje, ravnatelja, predvsem pa zavedanje, da imam za seboj kolektiv, kateremu je na prvem mestu otrok in ki svoje delo opravlja strokovno, z veliko mero odgovornosti, ljubezni in veselja, pa so pripomogli k moji odločitvi. Prednost majhnega vrtca je v tem, da na vsakem koraku čutiš utrip in živčav otrok. Tako se moje baterije ves čas polnijo z iskreno in pozitivno energijo.

Si kot vodja zastavila kakšne posebne cilje za mežiški vrtec?

Mežiški vrtec je že od nekdaj znan kot vrtec prijazen otrokom in vsem, ki zaidejo vanj. Želim si, da bi pod mojim vodstvom tako tudi ostalo. Ker pa smo precej

mlad kolektiv, je moj cilj pridobivanje novih znanj in sodobnih pristopov v predšolski vzgoji. Predvsem pa ga bolje voditi kot vozim avto (*smeh*).

V kakšno okolje pride otrok, ki ga vpišemo v naš vrtec?

V prijazno okolje, kjer mu vsi zaposleni skušamo vzbuditi občutek topline, varnosti, zaupanja, iskrenosti, radosti in, nenazadnje, ljubezni. Naš cilj je, da bi otroci ohranili sposobnost razmišljanja s svojo glavo, da bi negovali otroka v sebi, iskali srečo v majhnih stvareh in da bi jim bilo znanje vrednota zaradi znanja samega.

Vidimo, da se na vrtčevski stavbi marsikaj dogaja – kaj točno?

Naš vrtec deluje že preko 40 let. Potreben je bil teme-

ljite obnove. (Čeprav smo si delavke vrtca po tihem želele novega). V sklopu energetske sanacije, pri kateri se upošteva okoljski vidik, so nam že: hidroizolirali temelje, toplotno izolirali podstrešja, kleti, menjali okna in vrata, posodobili strojne in elektro inštalacije, namestili prezračevalne naprave, kolektorje za ogrevanje vode ... Se opravičujem izvajalcem, če sem mogoče kaj izpustila. Pravkar pa se izvaja obnova in izolacija fasade. Upamo in si želimo, da bi vrtec čim prej zasijal v novi podobi. Ves čas sanacije vrtca se trudimo, da delo poteka, kar se da, nemoteno, za dobro naših, vaših otrok. Hvala vam, spoštovani starši, za razumevanje in strpnost!

Kaj bi sporočila staršem naših malčkov?

Nudite otrokom možnosti odkrivanja in spoznavanja sebe, drugih in sveta v varnem in spodbudnem okolju. Ne glejte le »rezultatov«, temveč otroka. In kot rastejo, v več pogledih otroci, rastite z njimi. Zgodbe vaših otrok so tako zgodbe vas samih. Če jim boste le znali prisluhniti, si vzeti čas zanje in odpreti svoje srce.

Zemlja bruha, na površju se nekaj zakuha

V letošnjem šolskem letu nam je uspelo, da sta se v **PROJEKT COMENIUS** vključili že dve skupini otrok iz mežiškega vrtca.

VULKANI

Uvod v temo smo speljali preko pogovora, kjer nas je zanimalo koliko otroci o tej temi že vejo ter ga razširili z brskanjem in iskanjem informacij po knjigah in spletnih straneh. To nas je pripeljalo do odkritja doživljajskega centra Vulkanija na Goričkem, kjer smo s pomočjo čutil, zvočnih efektov in vizualizacije podoživeli dogajanje ob nastanku vesolja, zemlje, izbruha

vulkana ter si ogledali zbirko mineralov. Sledilo je ustvarjanje v vrtcu. Otroci so izdelovali kamnine, minerale iz gline. Odpadno embalažo so s tehniko kaširanja spremenili v vulkan, njegov izbruh pa ponazorili z mešanjem pecilnega praška, kisa in barve. Poiskali smo dva podobna kamna in oblikovali igro spomin. Preko labirintov smo iskali pot lave na površje

ali pa jo s pihanjem razlili po površju. S pomočjo različnih likovnih tehnik so izražali svoje videnje vulkana. Odkrili smo, da lahko vulkan izbruhne tudi pod vodo.

Dogajanje ob izbruhu vulkana smo gibalno uprizorili. Preko pogovora smo

prišli do zaključka, da lahko konec nečesa predstavlja tudi začetek oz. razvoj nečesa novega, kar smo prikazali z dramatizacijo zgodbe Drevo Krištof. Še posebej nas je razveselilo, da smo pridobljeno znanje lahko podelili z otroki iz vrtca v Železni Kaplji, s tem potrdili sodelovanje in bogatili naše znanje tudi

na področju jezika.

Hvala vsem, ki ste bili udeleženi v projektu, da ste z nami delili svoje znanje in nas podprli pri izpeljavi idej.

Strokovne delavke:

Štefka Kuserbanj, Mateja Smrtnik, Romana Šepul, Nataša Haber.

MALČKI V VRTCU SKRBIJO ZA DOJENČKE

POČASI SE ZAKLJUČUJE ŠOLSKO LETO IN MALČKI V VRTCU SO ŽE PRAVI KORENJAKI. VELIKO SO SE NAUČILI, PRIUČILI IN SPOZNALI VELIKO SKRIVNOSTI ŽIVLJENJA. IMAJO VELIKO OBČUTEK ZA SOČLOVEKA IN ZNAJO ODREAGIRATI NA ŠE TAKO DROBNO GESTO ŠIBKEJŠEGA. DA BI SPOZNALI SKRITE ČARE NAŠIH MALČKOV, VAM PONUJAM, DA VSTOPITE IN POKUKATE V SVET NAJMLAJŠIH V VRTCU.

Vsak je bil enkrat mali, dojenček. Vsi smo se učili jesti, govoriti, hoditi, lutati na kahlico ... Pri tem smo potrebovali pomoč nekoliko pametnejših od nas, odraslih. V vlogo staršev so se podali tudi najmlajši v vrtcu – malčki, saj so v vrtec prinesli svoje dojenčke. Tako dnevi v vrtcu niso bili več lahkotni in brezskrbni, kajti jok nas je vedno znova opominjal na njihove potrebe. Preizkusiti smo se morali v kuhanju in nato hranjenju, pri najmlajših tudi v dojenju. Veliko časa nam je vzelo previjanje in negovanje malih ritk, pri nekoliko starejših se je že kazala

potreba po skrbi za samostojno lulanje na kahlice.

Ker je igra za otroke delo in delo naj bo igra, je prav, da se mu posvetimo resno. Iz naše igre so otroci spoznali in zaznali potrebe bližnjega, se nanj odzvali, srečali so se z močnim čustvom kot je jok in znali odreagirati nanj, občutili so, da je lepo skrbeti za bližnjega, ...

Ne nazadnje so se učili skrbeti tudi zase! Sami so preizkušali kakšen čar nudi polna kahlica in suha plenica, kako dober je občutek, če je njihov trebušček poln brez tuje pomoči. In lepo je, če lahko pomagaš svojemu prijatelju.

Najlepše pa nam je bilo, ko nas je obiskala patronažna sestra, babica Tatjana Uranc, ki nas je poučila in seznanila s pravilnim prvim kopanjem dojenčka. Otroci so bili zelo odprti za vse nasvete, katere so s pridom uporabili pri nadaljnji igri, nekaj pa jih hranijo še za kasnejša odrasla leta.

Vzgojiteljica Marjetka Ošlak

OŠ Mežica, GEOPROJEKTI DAN: »VULKANI – Zemlja bruha, na površju se nekaj zakuha«

V okviru projekta Comenius, smo se na šoli letos spoprijeli s tematiko »VULKANI« in 1. aprila izvedli geoprostektni dan za vse učence od 1. do 9. razreda, pod mentorstvom razrednikov in drugih učiteljev. Namen tega dne je bil, da pridobimo znanje iz geologije na poučen in nič kaj mučen način, da pri učencih spodbudimo razmišljanje, da smo pri izbiri dejavnosti aktivni in da se preizkusimo v različnih dejavnostih z zanimivimi vsebinami.

In kaj vse smo počeli?

- Pri g. Janku Kušēju smo si ogledali zbirko kamnin.
- Ugotavljali smo, kaj vse že vemo o vulkanih.
- Ogledali smo si projekcije in filmčke o vulkanih in Podzemlju Pece.
- Gibali smo se ob glasbi in dramatizirali.
- Spoznali smo zgradbo in sestavo Zemlje.
- Izvedli smo spletni kviz o skrivnostnem svetu vulkanov.
- Ogledali smo si dokumen-

tarni film o vplivu vulkanov na izginotje vrst.

- Spoznali smo nastanek naravnega pojava, ga opisali in predstavili.
- Brskali smo po knjižni literaturi in iskali podatke.
- V telovadnici smo se urili v zadevanju cilja – »Lava vedno zadane cilj« in hkrati spoznavali imena vulkanov in letnice izbruhov.
- Pod spretnimi prsti so nastali vulkani iz: slanega testa, plastelina, zemlje in peska, mavca, kaširne mase,

gline, plastične embalaže in kartona.

- Eksperimentirali smo izbruh vulkana.
- Vulkane smo tudi slikali in pri tem opazovali moč in energijo barv.

Še nekaj iz zapisov četrtošolcev:

»To je bil moj najljubši pouk.«
»Najbolj všeč mi je bilo, ko smo izdelali vulkane, ki so izbruhnili.«
»Dan je bil zabaven.«

Polonca Bivšek

Otroci za otroke

V mesecu oktobru je na šoli potekala ME-NJALNICA IGRAČ. Otroci so v šolo prinesli igrače, knjige, družabne igre, sestavljanke, zgoščenke in oblačila, ki jih niso več potrebovali. Vse zbrano smo razstavili na stojnicah v avli naše šole. Otroci so lahko igrače in knjige izmenjali za takšne, ki so jim bile všeč. Didaktične igre, ki so ostale, pa so razveselile otroke v prvem razredu.

V sodelovanju z Občinsko organizacijo Rdečega križa Mežica smo izvedli likovna natečaja z naslovom »Tudi jaz lahko pomagam« za učence 1. in 2. razreda in »Rdeči križ pomaga ljudem v stiski« za učence od 3. do 5. razreda. Namen natečajev je bil spodbuditi otroke k razmišljanju, kako lahko pomagajo sošolcem, staršem, starejšim in bolnim ljudem. Otroci so bili zelo ustvarjalni in nastale so lepe risbe. Nagrade, ki jih podarja OORK Mežica, bodo podeljene na zaključni slovesnosti ob koncu šolskega leta.

Dobrih del ne delamo zato, da nam bodo povrnjena, podarjamo jih iz srca.

(B. Robinson)

Na šoli je potekala tudi dobrodelna akcija »Otroci za otroke«. Otroci so risali risbe, izdelovali knjižna kazala, ogrlice, zapestnice, prstane, ustvarjali iz gline in drugih materialov. Nastalo je zelo veliko risb in krasnih izdelkov, ki so jih podarili za dobrodelne namene. Zaključek akcije bo v mesecu

juniju v sklopu razstave likovnih izdelkov učencev naše šole. Obiskovalci bodo lahko za izbrani izdelek prispevali denarna sredstva po svoji želji. Z zbranim denarjem bomo pomagali otrokom v stiski.

Danica Novotnik

Sodelovanje s prostovoljkami društva DIMKE

V petem razredu se učenci prvič srečajo s šolskim predmetom GOSPODINJSTVO, pri katerem spoznajo vrednote družine, nesreče in poškodbe pri gospodinjskih opravilih, organiziranost in načrtovanje, družinski proračun, vrste blaga, tekstilne izdelke ...

Učenci so se tokrat preizkusili v pletenju. In ne boste verjeli, bili so zelo spretni. Pletenje ali po domače štrikanje jih je tako prevzelo, da je nastalo kup novih zapestnic in trakov. Uživali so tudi v veze-

nju, medtem ko jim je kvačkanje pošteno delalo preglavice. Prejica ni in ni hotela skozi zanko. A ob skrbni pomoči prostovoljk, so tudi v tej delavnici vendarle nastali izdelki.

Nadejamo se sodelovanja še v prihodnje. Vzdušje je bilo zelo sproščeno.

Učenci in prostovoljke so hitro navezali stik in v razredu se je čutila prav posebna energija. Energija ustvarjanja in zadovoljstva.

Polona Bivšek

Srečanje z učenci in učitelji iz Glavne šole iz Podkloštra (Arnoldsteina) iz Avstrije

Osnovna šola Mežica in Glavna šola iz Podkloštra (Arnoldsteina) iz Avstrije sodelujeta že vrsto let in izmenjujeta obiske. Tokrat so nas 28. maja 2014 obiskali učenci drugega razreda višje šole (pri nas je to 6. razred osnovne šole), učitelji, ravnatelj in župan Arnoldsteina.

Učenci 6. razreda Osnovne šole Mežica so jim pod mentorstvom Špele Metelko v nemščini pripravili igrico »Pepelka«, Dobrovoljčki, pod vodstvom Mateje Korasa, pa so jim zaplesali. Po skupnem druženju

na šoli smo se odpravili v Podpeco, v Mitnek, kjer so jih pričakali Perkmandelc in naši petošolci, ki so imeli tam naravoslovni dan. Gostje so jim pripravili zanimiv in zabaven program (pesmice, skeče ...). Namen druženja je spoznavati različnost kultur in pomen učenja tujih jezikov, za učitelje pa spoznavati poklic in delo v sosednji državi ter izmenjava izkušenj ter primerov dobrih praks. Če pa ob tem doživimo še lep dan s kulturnimi doživetji in uživanjem v naravi, pa toliko bolje.

V deželi Pike Nogavičke: **ŠVEDSKA**

Kraljevina Švedska je vesela dežela, kot sta veseli barvi njene zastave: rumena kot sonce in modra kot nebo ... modra kot oči njenih otrok, rumena kot njihovi lasje ... Je dežela miru, velikih gozdov in hribovite divjine, nas pa je s svojo preteklostjo, stereotipi, starodavnimi kulturnimi značilnostmi, živahnim nočnim življenjem in vrhunsko kulinariko tako začarala, da smo jo letošnje šolsko leto z veseljem spoznavali.

Ingrid in Ingmar Bergman, rdeče hiše, polarni dnevi, svetlolasci, kanelbullar (cimetovi kolački), mesne kroglice; H & M, Abba, Sinéad O'Connor, Ingemar Stenmark, Anja Persson, medvedi, volkovi, trolji, breze, Volvo, Saab, Nobelova nagrada, dinamit, Vikingi, Astrid Lindgren s Piko Nogavičko, Erazmom in Emilom, kraljeva družina in še bi lahko naštevali.

Nas je najbolj navdušila nenavadna, hudomušna, nasmejana in razigrana Pika Nogavička. Z njeno pomočjo smo pokušali v največjo skandinavsko državo, ki smo jo spoznavali skozi celo šolsko leto.

Na Švedskem se deklice ne bojijo ničesar, tako kot Pika Nogavička, junakinja iz knjig Astrid Lindgren. Pika v življenju počne to, kar hoče: sama živi v veliki vili Čira-čara, skupaj s konjem in opico. Je zelo bogata, izjemno močna in zna biti tudi zelo nesramna. S prevelikimi čevlji in obleko, ki si jo je sama sešila, je precej nenavadnega videza. Obraz ji krasijo rdeče pegice, kitke rdečih las pa ji štrlijo pokonci kot rogovi na čeladah vikingov, katerih ponosna naslednica je. Pika Nogavička je izmišljena junakinja, svojeglava kraljica Kristina (1626-1689) pa je resnično živela. Pri šestih je nasledila kraljevski prestol po svojem očetu. Pri osmih letih je tekoče govorila latinsko in starogrško. Pri dvanajstih si je dopisovala z Descartesom. Trmasto je vztrajala, da se

noče poročiti (kar se za kraljico ne spodobi). Pri osemindvajsetih letih se je naveličala oblasti, odrekla prestolu in ga prepustila svojemu bratrancu, čeprav so jo podložniki prepričevali, naj tega ne stori, in je šla živeti v Italijo.

Mežiške Pike in Ficki od 1. do 5. razreda so se v septembru odpravili na Pikin festival v Velenje, kjer so neizmerno uživali, saj so se lahko preizkusili v Pikinih vragolijah. Skozi šolsko leto so plesali Pikin ples, prepevali Pikino pesem, izdelovali Ficke, Dala konje in zastavice, brali knjige o troljih, izdelali švedsko tradicionalno hišo, pekli cimetove kolačke, dramatizirali Lindgreninega Emila, si ogledali Erazma in potepuha ter odgovarjali na vprašaja nagradnega kviza o Švedski ... Skupina učenek in učencev je dramatizirala švedsko ljudsko pravljico: Zakaj je smreka tudi pozimi zelena.

Učenci višje stopnje so spoznavali zgodovino Švedske, dramatizirali odlomek iz Pike Nogavičke, izbrskali nekaj zanimivih pregovorov ter ugotovili, da je najpogostejši priimek na Švedskem Svensson. Marsikateri učenec bi se vsaj za svoj rojstni dan z veseljem preselil na Švedsko, saj tam otroke na rojstni dan razvajajo tako, da jih zjutraj prebudijo z zajtrkom v postelji skupaj z darili in rojstnodnevno torto. Spraševali so se, ali je znanstvenik Alfred

Nobel ustanovil znamenito Nobelovo nagrado za mir, da bi se s tem odkupil, ker je izumil dinamit.

Učiteljem pa je bil všeč podatek, da je na Švedskem prepovedano prodajati igrače, ki bi spodbujale nasilje.

25. aprila smo naše raziskovanje strnili v obliki kulturnega dne, kjer smo drug drugemu predstavili, kar smo novega izvedeli o Švedski. Zaključni program v telovadnici je popestrila Pika Nogavička, ki je prišla k nam na obisk s svojim ko-

njem. Učenci plesno-akrobatske skupine so poskrbeli za evforično vzdušje v dvorani ob glasbeni podlagi pevke Loreen – Euphoria.

Skupina deklic dramskega krožka Katrce so želele izpostaviti najpopularnejšo švedsko glasbeno skupino Abba ter nam zaplesale ob pesmi Dancing Queen. S to točko so pod vodstvom učiteljice Renate Ravšer 9. maja tudi izvrstno zastopale našo šolo na zaključni prireditvi projekta Evropska vas v Slovenj Gradcu.

Petra Slatinšek, prof. RP, mentorica projekta Evropska vas na OŠ Mežica

Kdor želi prepevati,
bo vedno našel pesem.

(švedski pregovor)

Zahvaljujemo se trgovini Šport Robi s Prevalj, ki nam je s praktičnimi nagradami omogočila nagradno žrebanje na kulturnem dnevu, ter Občini Mežica, ki je s svojim prispevkom omogočila skupini učencev ogled zaključka projekta Evropska vas v Slovenj Gradcu.

Mežičko poletje

UREDNIŠKI ODBOR

župan
Dušan Krebel

odgovorni
urednik
Jerneja Vertačnik

direktor
občinske uprave
Blaž Saloven

člani
uredniškega odbora
Jožef Libnik
Barbara Prevorčič
Nina Petek
Ida Paradiž

Glasilo Občine Mežica izhaja
4 x letno v nakladi 1.550
izvodov in ga prejmejo
vsa gospodinjstva v občini
brezplačno.

Vsem, ki ste s prispevki sode-
lovali, se najlepše zahvalju-
jemo. Prosimo, da s svojimi
prispevki tudi v bodoče
sodelujete, ker bo le na ta
način naše glasilo pestro in
zanimivo.

Prispevki ne bodo honori-
rani, uredniški odbor pa
si pridružuje pravico do
njihovega izbora.

Oddaja dokumentov naj bo
na digitalnem mediju (tekstov-
ni članki v Microsoft Word-u,
fotografije pa priložene
ločeno v formatu jpeg ali tiff,
in sicer na resoluciji 300 dpi
s krajšo stranico najmanj 10
cm). Fotografije, ki ne bodo
primerne velikosti (npr. snete
iz spleta – 72 dpi / 70 KB)
ne bodo objavljene. Fizično
oddane fotografije, ki ste jih
prispevali, lahko po objavi
glasila dvignete na tajništvo
občine Mežica.

Svoje prispevke
pošljite na naslov:

Občina Mežica
Trg svobode 1,
2392 Mežica

info@mezica.si

izdala
Občina Mežica
www.mezica.si

lektoriranje
Jerneja Vertačnik

fotografije
avtorji člankov

oblikovanje
Jasna Kalčič Rajzer, atelje jk

tisk
Malex d.o.o.

naklada
1.550 kosov